

Slovenski

PRIJATEL.

Štev. 12. V Celovcu 15. decembra 1871. XX. tečaj.

Pridiga za nedeljo pred razglasenjem Gospodovem.

(Bog človeka kliče; gov. M. R.)

„Angelj Gospodov se je prikazal Jožefu v spanju.“ Mat. 2, 19.

V v o d.

Gospod Bog nam razodeva svojo voljo včasih po navadnih, včasih pa tudi po nenavadnih potih. Po nenavadnih potih: Jakobu po gredi, Lotu v Sodomi, Mozesu na gori Horeb. Po besedah današnjega s. evangelja pošlje angelja, da angelj s. Jožefu v spanju naznanja voljo božjo, in mu naroči, naj vstane, in se iz Egiptovskega poda z božjim detetom in njegovo materjo Marijo na Izraelsko zemljo: „pomerli so tisti, ki so stregli detetu po življenju. — Preljubi! nič manj razločno, če tudi ne po angelju, ali nenavadnih potih se oglašajo klic božji do našega serca po navadnem potu. Vsakemu grešniku skrivnostni glas na uho doni: „Vstani, in vzemi Jezusa in njegovo mater Marijo, in pojdi nazaj k svojemu Bogu, katerega si bil zapustil!“ Oh, da bi bili pač vsi vbogljivi tako, kakor je bil s. Josef! „Danes“ ljubi moji! „danes, ko zaslišite božji glas, nikar ne zaterdujte svojih serc!“ Po katerem potu pa zaslišimo glas božji? Na to imenitno vprašanje vam bom danes odgovor dal, da glas božjega na vaše serca posihmalo ne bote več presliševali tako lahkomisljeno. Rečem tedaj: Bog človeka kliče posebno po štirih poteh:

1. poglasu naše vesti, ki jo v sercu nosimo,
 2. poglasu sv. vere, ki jo oznanja sv. cerkev,
 3. poglasu sreče in nesreče, ki jo pošilja; in
 4. poglasu predpostavljenih, ki jih imamo.
- Začnem v imenu Jezusa, Marije in Jožefa, le zvesto poslušajte!

Razlaga.

1. Bog človeka kliče po glasu njegovi vesti.

Če tudi današni posvetnjaki, ter nespametni in publi modri-jani sedanjih dni, zaničujejo vse, kar je svetega; če tudi Boga tajé zasmehovaje tiste, ki verujejo nanj, če tudi pekel imajo za nespamet, in nebesa imenujejo lepo pravljico; če tudi v neveri in razuzdanosti clo hudega duha prekosé, in scer tako, da se, kedar na Boga mislijo, se že nič več ne tresejo in ne trepečejo pred njim: ene, ene reči le vendar ne vtajé in vdušé! Bogotajec je ne vtaji, nejevernik je ne vtaji, naj večí hudodelnik je ne vtaji; in ta nevtajljiva, nepokončljiva reč je naša vest.

Le táji Boga, prešerni grešnik! toda glasu njegovega v svo-jem oserčji vtajil le vendar ne boš. Vest clo bojni truš in hruš prvpije. Le posmehuj se peklu, neverni grešnik! toda pekla v tvojem sercu, pekla nepokojne vesti, tega pekla z vsem svojim zasmehovanjem vendar le pogasil ne boš. Če se tudi odtegneš deželski pravici, se pobožnega bliniš, ljudi slepiš; vesti se vendar le odtegnil ne boš; vest le zbada in grize, te opominja na dolg in greh, vesti ogoljufal ne boš.

Vest se glasi v samoti, in prevpije tudi ukanje in vriskanje; senca se v tami zgubi, pa bližeje kot senca te spremlja tvoja vest.

Da, prijatli moji! ta klic božji do serca človekovega se glasi vedno in vedno odgovarja človeku, če se vprašuje: „Kdo si ti?“ odgovarja resnično, kot Bog, ki ga je v serce djal.

Če si tudi kak človek ogluší svojo vest z hudobijami, posvet-nimi veselicami in praznimi izgovori; gorje mu, bo se mu gotovo spet zbudila, ter tem glasneje vpila, mu v spomin sklicevala vse pretekle dni, in v prestrašni podobi kazala mu njegovo življenje.

Po vesti sklicuje Bog slehernega človeka na pot čednosti in v zveličanje. Blagor mu, kdor posluša ta glas, in se mu voditi daje. Pekel nareja vest hudobnežu; nebesa pa tistemu, ki posluša klic svoje vesti. — Če tudi težko življenje na tla tišči ubožčika,

pravičnega; če je tudi nepoznan od ljudi, čerten od sovražnikov, in obrekovan in preganjan, če mu tudi tolažbe zmanjkuje, sreča dobre vesti, zavesti, da je prav ravnal, teh nebes v svojem sercu le vendar ne zgubi; dobra vest mu je veselje, ko je v nadlogah, mu je tolažilo, kedar ga preganjajo, mu je zveličanje, ko siromaštvo stiska.

Glasno kliče Bog po vesti! Resnična in pravična je božja sodba pa tudi sodba vesti.

Zatoraj, pobožni poslušavci! poslušajte ta glas. Glas vesti je božji glas. Glasno in razločno vas opominja, predenj se lotite kakega dela, in vam kar naravnost pove, če ste prav storili, ali ne. Nikar se ne ravnajte po zgledu slabih ljudi, ki prešerno prelomlujejo božjo sveto postavo, zaničevaje glas vesti, kratek je njih dozdevni mir.

Prav dostikrat vprašujte sami sebe: Kakšna je s teboj? Kdo si ti? — In če vam vest odgovarja: Ti nisi kakoršen bi imel biti, nisi ponižen, radodaren, čist, zmeren, pohleven, goreč za dobro in nimaš ljubezni, oh, tako vsaj vendar ogibajte se napčnih potov, in poslušajte glas božji v vašem sercu.

2. Drugič nas kliče Bog z besedo svete vere.

Od tistihmalo, ko je med gromenjem na Sinajski gori prestrašenemu ljudstvu dal Bog svoje zapovedi, in do tiste preprijazne ure, ko je stopil božji Sin v reko Jordansko in se je iz nebes zaslísal glas Očetov: „Ta je moj preljubezni Sin, nad katerim imam svoje dopadanje!“ — pošiljal je Bog svoje poslance, preroke, da so oznanovali ljudem njegovo sveto voljo. S cerkev nam poslednjega preroka, katerega je Jezus sam imenoval naj večega, ob svetem adventnem času postavlja pred oči. Na glas je klical Janez ob Jordanskem bregovju: „Delajte pokoro in spokoríte se; nebeško kraljestvo se je približalo!“

Ko so se bili časi spolnili, stopil je pa sam božji Sin med ljudi, ter jim oznanoval nauk zveličanja, in poterdoval svojo božjo besedo z čudeži in znamenji. In še clo svoje življenje je daroval, s svojo lastno kervjo jo je Sin Večnega, ko je umerl kot hudodelnik na križu, zapečatil — svete vere sveto besedo.

Kristjani! kdor ima ušesa, pa naj posluša, in kdor ima serce, da občuti, naj čuti, kar se je godilo na Kanaanskem, v Jeruzalemu, na Kalvariji!

In po čemu se je godilo vse to? — Nam v zveličanje. V nebesa nas je klical neskončni usmiljenji Bog. Njegov očetovski glas se je oglasil po Jezusovi besedi, po Jezusovih ranah, po Jezusovi smerti na s. križu. „Tako je Bog svet ljubil, da je dal svojega

edinega Sina (v smert), da, kdorkoli vanj veruje, se ne pogubi, temveč ima večno življenje.“

„To je večno življenje,“ nam kliče Zveličar, „da ljudje spoznajo tebe, edinopravega Boga, in Jezusa, ktereга si poslal. — Kdor veruje in je kerščen, bo zveličan; kdor pa ne veruje, bo pogubljen!“

Ali ste slišali Gospodov klic? V nebesa vas sklicuje neskončno usmiljeni Bog; na svoje serce vas vabi vaš Oče s svete vere svetim glasom.

Gorje človeku, ki ta glas sliši, pa ga ne sluša. Kri Kristusova bo nanj prišla, kakor je prišla nad Jude. „Poberite se od mene, vi zaverženi!“ se bo Jezus oglasil, „poberite se od mene, — jaz vas ne poznam. Vi me pred ljudmi niste spoznali, kako bi jaz vas spoznal pred svojim nebeškim Očetom? Iz svojih ust vas bom plunil, vas, ki ste mlačni in razdeljenega serca!“

Pobožni poslušavci! s težkim srcem vam povem: S strašno pregreho žali Jezusa naš neverni svet, žali hujši, kakor so ga Judi žalili. Oslepljeni in zapeljani po velikih duhovnih, farizejih in pismarjih so Zveličarja razpeli na križ. Njegova kri je prišla nad nje. Pusta in zapuščena je zdaj njih dežela, in ljudstvo je razkrojeno. Hudo so Judi grešili, hudo se pokoré še zdaj.

Ali pa ni še vse pregrešniši, če zametujejo Jezusa clo kristjani, ki Jezusa spoznajo, zametujejo zveličanje, ktero on ponuja, če kristjani v neznani prederznosti zaničujejo, zametujejo, zasramujejo sveto vero, tisto vero, ki je veljala kerv samega Sina božjega? Da vas posvarim, povem vam: Ljudstva v Azii in Afriki bile so nekdaž verne, s. keršanska vera je ondi delila svoje blagre. Ljudstva pa so vero zaverгле. In glej! Zdaj tičijo v temi in nevednosti, in nosijo težki jarm turški in ajdovski.

Kar se je ondi zgodilo v sploh, zgodi se posamezno nad posameznimi tudi med nami. Povejte mi, ljubi moji! kako dalječ bo prišel kristjan, ki je vero iz serca vergel, in se ne zmeni za Boga in za to, kar je božjega? Z vsako stopinjo gre globokejši v svojo časno, in tem gotovejši v večno nesrečo.

Zatoraj vas prosim in zarotim, poslušajte glas božji, ki vam doni na serce. Zastopno ga slišite tu na svetem mestu. Poslušajte klic s. vere, in hodite po potu, na ktereга vas Bog kliče.

Nobeden naj se ne izgovarja, nobeden naj nikar ne pravi, da ne pozna potov božjih. Glasno kliče vest, še glasneji in razločniši se vam oznanuje beseda Gospodova. Nikar jej ne zapirajte svojih ušes, nikar ne zaterdujte svojih sere!

Svoje prihodno zveličanje imejte pred očmi in prav pridno poprašujte se: Kdo si ti? — In če vam pravi vaša vest in vas opominja sveta vera, da bi imeli marsikaj popraviti, ter napuh, lakomnost, nečistost, nevošljivost, požrešnost, jezo in lenobo popra-

viti nad seboj; vbogajte ta sveti božji klic, in se spokorite, dokler še prepozno ni.

3. Tretjič nas Bog kliče po sreči in nesreči, ki nam jo pošilja.

„Nebo in zemlja bota prešla, moje besede pa ne bodo prešle!“ pravi naš Zveličar. — Poslušajte, ljubi poslušavci! — Blagor in zveličanje je obljubljenost tistim, ki spolnujejo božjo voljo; kazni in pogubljenosti pa se žuga tistim, ki pozabijo na Boga, in živé po hudih željah svojega serca.

Nikar naj vas ne moti na videz tista sreča, ki jo hudobnež vživa tu na zemlji, tudi naj vas ne moti ne siročina, v kateri se marsikterikrat nahaja pravični, pobožni človek. Ravno v tem se razkazuje božja pravičnost in ljubezen; zakaj nobeden človek ni tako hudoben, da bi vsaj nekaj dobrega ne storil, in nobeden ni tako čist in svet, da bi se, vsaj v manjših rečeh, nikoli ne pregrešil. Da bi tedaj tudi naj hudobnišemu človeku poplačal, kar kaj dobrega stori, poplačuje mu to Bog s tim, da ga postavi v pozemljiske prijetne okoljščine; za to pa mu na sodbi poreče: „Poberi se od mene, ti si svoje plačilo že prejel!“ — Pobožnemu in pravičnemu pa, ki se je pokoril tu na zemlji, zaklical bo Gospod: „V solzah si sejal, z veseljem boš žet. Pojdi v veselje svojega Gospoda.“

To vam bodi rečeno, da vas tolažim. Zakaj neskončno pravični Bog, „pred katerim nič nečistega ne obvelja,“ kateri pa tudi plačuje kozarc merzle vode, vodi svoje zveste služabnike skoz ognjeno peč terpljenja, in plačuje tudi naj manjše dobro delo naj večemu hudobnežu: koliko obilno plačilo še le pravičnega pričakuje, in kolika nezmerna kazni bo v del hudobnežu, kader sodba pride?

Kolikokrat pa dobi človek že tudi tu na zemlji, kar je zaslužil! Kako dostikrat vidimo pobožnega lepo oblagrovanega sprehajati se v sreči in miru, in kako dostikrat zagledamo hudobneža vlačiti jarm nesreče, ki si ga je sam naložil! Le oči je treba odpreti, in vernega bogaboječega duha imeti, da se spoznajo pota božje pravice.

Glasno kliče Bog ljudi k čednosti in zveličanju z milostmi in blagari, ki jih pravičnim deli, in z nadlogami, s katerimi jih skuša in očiščuje, kakor tudi z nesrečami, ki jih pošilja nad hudobneže.

Odprite svoje oči in nikar ne potegnite za posvetnimi ljudmi, kateri blagre in tepeže, ki jih pravica božja deli, pripisujejo le okoliščinam, naključju, neumnosti ali razumnosti ljudi. „Zoper voljo božjo nam tudi le en sam las ne pade z glave, tudi le ena ptica

ne cepne spod neba". Bog vidi červa, ki se zvija v prahu; ali bi mar naših solz ne preštel, naših zdihlejev ne slišal?

Vse, kar nas zadeva, vse vodi neskončno pravični, večni Bog. Blagrovaje in strahovaje vodi ljudi, ter jih v zveličanje skliče z blagoslovom in kaznijo.

Ljubi moji! slušajte toraj ta božji svarivni klic! Kader vidite pravičnega hoditi pred seboj v svitlobi svoje čednosti, spominjajte se, da Bog tudi vas kliče, naj bi ravno tako lepo in pobožno živeli, in na to sami sebe vprašujte: „Kdo si ti?“ — in če vidite, da pravičnemu niste enaki, prizadevajte si, da mu bote enaki. In kader hudobneža zagledate, in vam vest spričevanje daje, da imate vi vendar le še boljšo voljo v sebi; prosite Boga, da vas varuje v skušnjavah, da v brezen pregrehe ne padete.

Če vas zadene kako terpljenje, sprejemljajte ga kot svarivni glas božji. Vsak naj se vprašuje: „Kdo si ti?“ — In če vam pričata vera in vest, da ste si terpljenja sami krivi, brez godernanja in hvaležni sprejmite nadlogo iz dobrih božjih rok. Če pa vidite, da vas Bog s terpljenjem le poskuša, bodite veseli svojih solz, veseli svoje nadloge, in zahvalujte Boga, ki vas očiščenje že tu na tem svetu.

Ti pa, ki srečo imaš in v bogastvu živiš, in se veseliš, kader drugi jokajo, vprašuj se resno, prav resno, kdo da si ti? Vprašuj se, ali si se blagoslova božjega storil vrednega s svojimi deli? Ako se ga nisi, naj ti bo Tvoje bogastvo božje svarilo, in si prizadevaj obogateti na čednostih, da ne stopiš kot berač pred božjo sodbo!

4. Bog nas kliče po glasu predpostavljenih, ktere imamo.

Dobri pastir gre za svojo zgubljeno ovčico, uboga vdova pometa izbo in išče zgubljeni dnar: tako ima vsak človek svoje predpostavljene, ki ga iščejo, ko se zgubi. Jezus je poslal svoje apostelne po celem svetu in rekel: „Kdor vas poluša, mene posluša.“ Božji glas je torej, ki kliče s kanceljna ali lece, iz spovednice, in kjerkoli duhovni pastir govori. In ta glas se glasi zdaj milo in prijazno, zdaj oestro in resno, kakor sv. Pavl piše Timoteju: „Zapričam te pred Bogom in Jezusom Kristusom, kteri bo sodil žive in mertve. Oznanuj besedo, ne jenjaj, bodi si priložno ali ne priložno, prepričuj, prosi, svari z vsem poterpljenjem in ukom!“ — Otrokom je dal Bog ljube starše, po kterih jim govori. Oh kako si prizadeva in uči pridni, keršanski oče, kako zdihuje in prosi dobra, keršanska mati, da sina in hčero ohranita na pravem potu, ali da ju nazaj pripravi na pravi pot. Vi keršanski posli imate gospodarja in gospodinjo, ki vam govorijo v božjem

imeni. Oh srečen hlapec in srečna dekla, ki prideta k taki hiši v službo, kjer gospodar in gospodinja ne zabita, da sta namestnika božja, namestnika staršev in govorita, učita in kličeta v božjem imeni. — Imaš zvestega prijatla, ki ti govori na serce po pravici in resnici, te tudi krega in svari, kedar kaj napčnega in grešnega počenjaš: oh! čeravno ni tvoj predpostavljen, je pa tvoj zvesti prijatelj, katerega ti je Bog sam poslal, naj te v njegovem imeni in na njegovem mestu uč. svari in vodi po potu, ki pelje v večno življenje. Glejte! tudi ljudi nam Bog pošilja in po glasu teh ljudi nas Bog kliče. Zdaj, farmani in farmance! pa poprašujte se, kako poslušate glas svojega dušnega pastirja? Vi otroci, keršanski sinovi in hčere! kako vi marate za besede svojih skerbnihi staršev? Vi keršanski posli, hlapci in dekle! ali kaj rodite za opominjevanje in nauke svojih pridnih gospodarjev in gospodinj? Kolikokrat te tudi podučuje, svari in prosi tvoj keršanski prijatelj, tvoja keršanka prijateljica, ali ušes in serca do tako milih in zlatih besed nimaš? Le denimo svojo roko na persi in odgovorimo si na vprašanje: Ali poslušamo vselej ljudi, katere nam Bog pošilja in tako milo in ljubeznivo na serce govori? Srečen, komur vest ničesar ne očita!

S k l e p.

Veliko je poklicanih, pa malo izvoljenih. Vse nas Bog kliče, nas kliče po vesti, ki jo v sercu nosimo, — po sv. veri, ki se nam oznanuje, — po sreči in nesreči, ki nam dohaja, — in po ljudeh, ki nam dobro hočejo. Kam nas pa kliče vsmiljeni Bog? V sv. nebesa, katere nam je pripravil Oče nebeški od konca svetá, — katere nam je Jezus kupil za svojo presv. kri, — in za katere nas je sv. Duh posvetil v sv. zakramentih. Mesto nam je vsem pripravljeno, poklicani smo vsi; le poslušajmo glas božji, da bomo tudi izvoljeni! Amen.

Pridiga za novo leto.

(Poglejmo v staro in novo leto; gov. J. A—st.)

„Človeka dnevi gredo memo, kakor senca.“ Psalm 143, 4.

V v o d.

Spet je eno leto preteklo, preteklo 365 dni našega življenja na zemlji. Preteklo 8766 ur, alj 525960 minut. In od vseh teh ne bo nobene več nazaj. In ko bi na kolenih jokajoči za-nje prosili, nazaj jih ne bo več. In z vsem zlatom cele zemlje se nobena več odkupiti ne da.

Ko je petelin zapel, zjokal se je Peter. O ljubi moji! tako bi jih bilo tudi zmed nas veliko vzrok imelo, danes zjutrej ob petelinovem petji milo jokati čez to, da so tudi veliko časa zgubili v pretečenem letu.

„En dan sem zgubil!“ tako je zdihnil nekda j nek rimski cesar, ko enkrat čez dan nobenemu nič dobrega storil ni. Ta cesar je dobro vedel, koliko vreden da je zlati čas in še samo zato bi bil cesar, ko bi tudi nobene krone ne bil imel. — Koliko jih je pa, ki niso samo enega dneva, ampak so tedne in mesce, ali pa še celo leto zgubili, ki niso nič storili za zveličanje svoje duše, ki so si morebiti še clo pregrebe nabirali za dan sodbe in maščevanja. In vendar ne žalujejo, ampak se smeji jo, in si z norčevanjem kratek čas delajo. Kakor otroci in norci žlabtne kamne, ki jih v roke dobé, veržejo; tako tudi oni drage ure življenje poratijo, zakaj oni ne poznajo, koliko vreden da je zlati čas.

Veliko so učeni možje vseh stoletij od vrednosti časa že govorili, vendar pa ni še rojen tisti človek, kateri bi čas prav ceniti vedel. Zato bi bilo potreba še kaj več, kakor zlate tehtnice (vage). S časom se lahko neizrečeno veliki zakladi pridobijo — zgubijo.

Na tem svetu tistim, kateri Bogu, sebi in drugim ljudem čas kradejo, od gosposke niso še zažugane nobene kazni; gorje pa takim tatovom na unem svetu! — To da jes zastonj govorim, in zgubljene so moje besede: zakaj dosti jih je, ki meni ne verujejo. Vendar jim še nekaj povedati hočem. Da bote spoznali, koliko je čas zdajnega življenja vreden, pojdite k smertni postelji k umirajočim, ti naj vam k sercu govoré. S. Gregor pripoveduje od nekega moža, ki je po dolgem pregrešnem življenji po noči nanagloma zbolel. Že umirajoč je z milim glasom zdihoval: O veliki Bog! daj mi le nekatere minute še živeti; o Gospod; le do jutri še. Ker je pa toliko časa in toliko lepih priložnost zapravlil, tudi teh minut ni dobil, da bi bil svoje življenje poravnal. Zato pravim: Žaluje naj in joka danes lenuh in grešnik zavoljo tega, da je zgubil veliko zlatega časa. — Kakor je pa za grešnika današnji dan — dan žalovanja, tako je za pobožnega kristjana — dan veselja. Hvala Bogu, pravi pobožni, da je tudi to leto preteklo, v katerem sem se za toliko zveličanje trudil. Spet sem eno leto bližej tistemu dnevu, ob katerem me bo Bog k sebi — v srečno večnost zaklical, kjer bom v naročji božje ljubezni počival, počival z vsemi izvoljenimi, počival od vsega truda, in se brez konca veselil. Hvala Bogu, da je tudi to leto preteklo z vsemi križi in težavami.

1. Preden, pa v tem letu naprej gremo, ljubi bratje in sestre moje hočemo še enkrat nazaj pogledati v pretečeno leto; prijatel od prijatla slovo jemlje, in še nekterikrat za njim nazaj pogleda.

2. Potlej hočemo pa tudi naprej pogledati v to leto, katero danes nastopimo.

Gnada nebeškega Očeta, ljubezen Jezusa Kristusa, in pomoč sv. Duha bodi z nami!

I. del.

1. Če v pretečeno leto nazaj pogledamo, moramo se nar popred velikih dobrot spomniti, ki nam jih je Bog skazoval. Vseh dobrot vam nisem v stanu naštet, le samo nekatere vam v misel vzamem.

Tudi v pretečenem letu je svetila stara, in vendar večno nova luč sv. evangelja vsakemu, kdor je hotel z zdravim očesom gledati, in to je velika dobrota za nas, zakaj luč sv. evangelja nam popotnikom kaže pot iz te solzne doline na očetov dom v srečno večnost. — Tudi v pretečenem letu nam je Bog po svojih namestnikih sv. zakramente delil. O to je velika gnada; zakaj sv. zakramenti so studenci gnade, ki se razlivajo nad tiste, ki jih vredno prejemljejo.

Tudi v pretečenem letu nas je Bog pri zdravji ohranil, da zamoremo svojega življenja veseliti se, dolžnosti svojega stanu dopolnovati in veliko dobrega storiti. Tudi zdravje je velika dobrota, zato pravi sv. pismo: „Zdravje je boljše, kakor vse zlato in srebro, in terden život boljši, kakor neizmerno bogastvo. Ni bogastva čez bogastvo zdravega života“ Sir. 30, 15. 16, — Tudi v pretečenem letu nam je Bog naš vsakdanji kruh dal, živež, potrebno oblačilo in stanovanje. „Bog je odperl svojo roko, kakor pravi sv. pismo, in je nasitil vse, kar živi, s svojim blagoslovom.“ Psalm 144, 16.

Za te, in druge brešteviline dobrote povzdignimo danes svoje serca k nebeškemu Očetu, in njemu hvalo dajajmo!

2 Če nazaj pogledamo, vidimo, da tudi v pretečenem letu je smert imela svojo kositev. Koliko naših ljubih bratov in sester je dans leto z nami vred novo leto obhajalo, pa danes jih ni več v naši sredi. Marsikteri oče je še danes leto premišljeval, kako bo svoje pohištva popravil, kako svoje otroke preskerbel — zdaj pa že hodijo otroci na njegovi gomili, kjer milo jokajo in se jim serce od žalosti topi. Marsiktera mati je danes leto v lepi zastopnosti s svojim možem sred svojih ljubih otrok srečno živela, — pa nanagloma je smert nit njenega življenja pretergala, in s solzami v očeh danes otroci pravijo: Imeli smo dobro mater, pa nimamo jih več! Tudi nekterim mladenčcem in deklicam, ki so se zdej leta še svoje mladosti veselili, je zapihal smertni vihar, vgasnil luč njih življenja in zdej so njih trupla v črno zemljo zagernjene. — Vsako leto jih mora nekaj odstopiti, da drugim prostor naredé. Nam se ne zdi vselej prav, da pobere smert tega ali unega, ki bi še toliko potreben bil na svetu; to da Bog po svoji neskončni modrosti gotovo vse prav ravna. Tisti pa, kateri so umerli, ne morejo več novega leta z nami obhajati. Spomnimo se pa v svojih molitvah za-nje, in učimo se iz njih smerti, da čujemo in živimo modro in keršansko.

3. Nekteri so bili pretečeno leto bolni, pa Bog je rekel: Še naj živijo. Čas njih življenja je bil za nekoliko zdaljšan, to da le za nekaj časa, in le samo zato, da bi jih bolezen zučila bila, za kaj boljšega skerbeti, kakor kar ta svet ima, in varno hoditi v strahu božjem te kratke dni, ki so jim še odločeni.

4. Križi in težave pri pohištvu, ki ste jih v pretečenem letu prestati imeli, so vam znani, kakor tudi za nje ve Bog v nebesih, kateri je vsako terpljenje in vsako solzo vidil, ktera je na tihem in na skrivnem iz vaših oči pritekla. Pa vse terpljenje pretečenega leta je zdej per kraji, in je morebiti za vas boljši bilo, kakor da bi vam bil Bog namesto njega dal polni kelh veselja.

5. Spomnili si bote, da ste v pretečenem letu večkrat eden drugzega žalili, mož ženo, žena moža, otroci stariše, družina dru-

žino, sosed sosedu. O to ni bilo prav, da ste s svojim bližnim v razpertji in sovraštvu živeli, in njegovo življenje grenili! To danes iz serca obžalujte!

Nekteri so pretečeno leto pot nedolžnosti zapustili, v pregrehi iskali svojega veselja in veliko pohujšanje delali. Čez to naj žaluje cerkev, naj zdihuje cela fara, in vsak, kdor pošteno misli, da se je Jezusovemu imenu tolika nečast zgodila.

Tisti, ktere to zadeva, morajo terpeti, kader se tako od njih govori, ker so hudobijo storili pred Bogom in njegovo cerkevjo. Proč je njih poštenje, zgubljena njih nedolžnost, njih imé je smrdljivo postalo, znamuje pregreha nosijo na sebi, sami so si ga vtisnili.

Jokajte in žalujte, zakaj pregreha je velika. — Le spokorne solze vas zamorejo še spraviti z Bogom in z njegovo cerkevjo.

Jokajte in zdihujte! Molitev, ponižnost in pokora naj bodo vaše tovaršice za naprej, da bo fara reči zamogla: Glejte ta sin je bil zgubljen, in je spet najden. Ta hči je bila mrtva in je spet oživila.

7. Kar ste pa dobrega storili pretečeno leto, vsako premagano skušnjavo, vsako miložno, ktero je dala vaša desnica, da za-njo levica ne vé, vsako misel na Boga, vsako delo z dobrim namenom doprinešeno, vsako pobožno molitev . . . in vse, vse, kar ste dobrega storili, je Bog zapisal v bukve življenja, in plačilo vam ne bo odšlo.

Veseli naj se dans, kdor je pretečeno leto dobro delal, žaluje naj, komur vest hudo očita!

Zdej pa to še na kratko povzamimo, kar nas staro leto uči, in vzamimo te nauke sebo na pot v pričujoče leto:

a) Greh človeka v žalost in terpljenje pripravi, pobožnost ga srečnega stori.

b. Vse pozemeljsko je nestanovitno, in časna sreča je opoteča. To naj nas priganja k Bogu, zunej kterega je vse ničemurno.

c) Kakor je pretečeno leto minulo, tako hitro in gotovo bo prišel konec našega življenja na zemlji. To naj nas opominja se za večnost pripravljati.

Od teh resnic nam priča skušnja pretečenega leta. Te nauke vzamimo iz starega leta za novo leto. In stare dela včerajšnega dneva bi bile imele biti te: Zahvaliti se za prejete dobre, obžalovati, odpustiti.

Kdor tega še storil ni, naj stori dans. Posebno prosim vas, in vsakega zmed vas: O ne jemljite nobene jeze sebo v to leto! Pohodite vsako iskro sovraštva, in iz serca si odpustite; saj ste bratje in sestre med sebo, in otroci enega Očeta. Začnite z odpuščanjem, da bote končali z žegnom ali blagoslovom!

Zdej poglejmo naprej v to leto, ktero danes začnemo.

II. del.

Od prihodnosti pa malo morem povedati, zakaj mi ne vidimo daleč naprej. Naše življenje na zemlji bi se lahko tako popisalo: Mi smo na tem svetu kakor popotnik, kateri gre čez visoko goro na svoj dom. Ta gora je tako z gosto meglo pokrita, da popotnik le eno samo stopinjo pred sebo vidi, in naprej nič ne. Tako je pri nas; še tega, kar se bo še eno minuto pozneji godilo, ne vemo za gotovo. Tudi zmed nas nobeden ne vé, ali ima blizo ali daleč do konca svojega popotovanja.

Oh ljubi prijatli in sestre moje! dans smo še skupej v hiši svojega Očeta, smo še zdravi, in terdni; ali čez leto ob tem času, kaj bo pa takrat z nami? Pri tej misli gledamo v globoko jamo, v kateri je temna noč za nas. O v enem letu se lahko veliko veliko spremeni!

Kakor ljudje po navadi merjô, smem skorej z gotovostjo reči, dasiravno nisem prerok, da deset zmed nas, kar nas je tukej, jih je danes zadnje leto začelo, danes leto ob tem času ne bodo več pridige slišali, in nič več Boga tukej molili. Čez 52 tednov bodo njih trupla zunej na pokopališču ležale in trobnele. Njih duše bodo pa prejele po svojih delih.

Ja deset zmed nas bi skorej za gotovo rekel. O ko bi vam teh deset, ki me zdej poslušajo, tudi še po imenu vedel povedati, kako bi jim bilo pri sercu. O mladeneč! ko bi zaslišal, da tudi tvoje ime je že zapisano v mertvaške bukve? Kako bi ti bilo pri sercu, o deklica! ki se smerti nikoli ne spomniš, ampak si vsa zamišljena v nečimernosti tega sveta? Kako bi bilo pri sercu tebi, o mož! ki si v nar boljših letih, in ženo imaš in otročiče še majhne? — Povedati vam jih scer ne morem; pa tukej so med nami, in me zdej poslušajo, in ah, ne vedó, da njih zadevajo moje besede; morebiti sem jez sam med temi, morebiti ti prijatelj moj, ali pa ti prijateljica. Pa dobro je za nas, da tega ne vemo, ker moramo vsi čuti, in vedno pripravljeni biti, kdaj Gospod nas poklical bo.

Nikar ne zamerite, da vam na današni veseli praznik reči v spomin kličem, katerih marsikteri slišati ne mara. Potrebno vam je to, da bote vedeli se greha varovati, in živeti v Gospodovih očeh. Zatorej vi zakonski se ljubite med seboj in eden drugzega potepeljivo prenašajte; zakaj kdo vé, če danes leto že kateri zmed vas v vdovskem stanu zdihoval ne bo? Vi otroci! spoštujte svoje starše, in bodite jim pokorni, ljubite svoje brate in sestre. Vsi pa pošteni in pravični bodimo pri vsem svojem djauju in nehanju, zakaj čez 365 dni, Bog vé, kakšna bo z nami, če bo kdo od svojega premoženja še kaj imel, ali ne?

Nobeden tega ne ve; čujmo torej in bodimo trezni, v vsi pravičnosti in pobožnosti, bodimo sramožljivi in ponižni, proti svojemu bližnemu miloserčni in prizanesljivi. To sklenimo zdej precej, in se precej dans po tem sklepu ravnajmo, pa ne le danes, ampak celi čas svojega življenja. Če bomo tako skerbili in si prizadevali voljo božjo dopolnovati v vseh rečeh, o po tem se prihodnih dni nam treba ni bati, po tem evangeljske resnice tudi nam veljajo, ki tolažbo lijejo in veselje v naše nepokojno serce.

Perva resnica, ktera danes na pragu novega leta nas tolaži, je: **Bog je naš Oče**, ki ne sovraži nobene svojih stvari, ki za vse prav ljubeznivo in očetovsko skerbi, in družega ne želi, kakor da bi mi bili prav dobri in pobožni, in enkrat večno srečni. Brez njegovega vedenja se nič ne zgodi; noben las ne pade z glave, in noben list z drevesa, da bi on za to ne vedel, in tega ne hotel. — Ali ta resnica ni vesela za nas in tolažbe polna v vseh zadevah našega življenja? O le zaupljivo se torej zatecimo v njegovo očetovo naročje, ki nam ga tako ljubeznivo odpira, in mu sebe in vse svoje zadeve popolnoma izročujmo. Le zvesto se ga deržimo in se nikar ne bojmo, če nas tudi vodi čez hribe in globočine, po težavah in nadlogah, če je pot tudi tesna in ternjeva, on scer v jamo zapelje, pa zopet venkej pomaga.

Druga resnica ravno tako vesela kot prva je ta: **Tistim, kteri Boga ljubijo**, se vse v dobre izide; takim se ni bati nikoli, saj po žalosti pride veselje. Zato skerbimo, da bomo Boga v resnici ljubili, in na tanko spolnovali njegove zapovedi.

Če pa vi, ljubi moji! po poti hodite, ktero ste si sami izvolili, po poti, po kteri je vaš skerbni nebeški Oče vam hoditi prepovedal, po poti hudobije in pregreh; o vi se pa le bojte in tresite, zakaj dosti zopernega vas bo zadelo, in vam zagotoviti ne morem, da bi ne zašli in ne zabredli v strašne puščave, ali pa ne padli v nezmerne brezdna, iz katerih bi vas nihče več rešiti ne mogel. — O zapustite, dokler je čas še, svoje krive pota, in se nazaj vernite k Gospodu svojemu Bogu, kteremu ste nezvesti postali! „Pusti to drevo še eno leto, je enkrat prosil vertnar svojega gospoda, morebiti da vendar še sad obrodi. In gospod ga je pustil.“ — Ali bo gospod tudi vas še eno leto čakal, ne veste; ker si torej leta niste svesti, dnevov in ur nikar ne zametujte.

Sklep.

Z evangeljskimi resnicami potolaženi, svetih obljub in sklepov polni in v božjo voljo vdani tedaj nastopimo novo leto; v vsem hočemo gledati na prednika svojega Jezusa Kristusa, Njegov

zgled bodi nam svitla luč po tamni poti našega življenja. Za marsikterega zmed nas bo to leto njegovo zadnje. Torej nikar se ne mudimo; terpimo in bodimo stanovitni v dobrem. Posvetne želje naj nas nikar ne premotijo, saj tukej na zemlji ja prave sreče ne najdemo, ne v bogastvu, ne v veselji, ne v visokosti. Le na poti zatajevanja, pokorščine in čednosti smemo upati, da bo novo leto za nas srečno in veselo, kolikor je v pričujočem življenju mogoče, prava sreča pa nas čaka še le tamkej gori, na koncu popotovanja našega. Ni je sreče brez Boga, — to naj nas k Bogu priganja!

O Gospod! daj in dodeli, da bomo v tem letu živeli, kakor se nam spodobi — po keršansko; daj in dodeli, da bomo dosegli kar vsi želimo — večno zveličanje. Amen! Naj se zgodi! Amen

Pridiga za svetih 3 kraljev god.

(Jezus je kralj; gov. L. K.)

„Kje je kralj Judov, ki je rojen?“ Mat. 2, 2.

V v o d.

Ljubi kristjani! danes obhajamo praznik sv. treh kraljev. S. trije kralji so živeli v jutrovi deželi, daleč od tistih krajev, v katerih so judje prebivali, in kjer se je Kristus rodil. Bili so dobre duše in bogaboječi možje; torej je Gospod tudi njim rojstvo Zveličarjevo na znanje dal. Toda ni jim angelja poslal, kakor poštemim pastircem na polju; poslal pa jim je čudno zvezdo, ki se jim je na nebu prikazala. Ko zvezdo zagledajo in po božjem razsvitljenju spoznajo; kaj zvezda pomenja, kar hitro se dvignejo sveti možje, vzamejo potnico in darove za božje dete, in gredo na pot, Zveličarja iskat in molit in obdarovat. V Jeruzalem pridejo

in po njem poprašujejo. Tudi pred kralja Heroda se vstopijo in mu rekó: „Kje je kralj Judov, ki je rojen? Vidili smo njegovo zvezdo na Jutrovem, in smo prišli, da bi ga molili!“ Vpraševali so tedaj po novorojenem Judovskem kralju. Po njih mislih je bil toraj Zveličar kralj. Zato ravno so tudi Heroda vpraševali, ker so mislili, da bi vtegnil morda eden njegovih sinov biti tisti, katerega so iskali. Da je Jezus kralj, o tem se niso zmotili, dasiravno ni bil Herodov sin, temoč sin božji. Jezus je res kralj, pa ne le Judov, ampak kralj vseh ljudi.

Od tega vam hočem danes govoriti. Jezus je v resnici kralj:

1. zavoljo oblasti, ki jo ima zavoljo tega ker nas je odrešil,

2. zavoljo oblasti, ki jo ima zavoljo tega, ker nam je postave dajal, in

3. zavoljo oblasti, ki jo ima zavoljo tega ker nas bo sodil.

Bog nas razsveti, da današnja pridiga obilno sadu obrodí!

Razlaga.

1. Jezus je naš kralj zato, ker nas je vse odrešil.

a) Kristus je naj viši Gospod vseh ljudi; ne le kar Bog, kateri je vse vstvaril, in vse ohranja in vlada, ampak tudi kar človek in Odrešenik, kateri je dal lastno življenje, da bi nas otel večnemu pogubljenju. Bog Oče je ves človeški rod svojemu Sinu in našemu Odrešeniku, Jezusu Kristusu, prepustil v lastino, ter ga postavil Gospoda in poglavarja vseh ljudi in scer tako, da ni vstanu nobeden zveličan biti, če ga Kristus za svojega ne dovzame, in da nikdo ne zamore odpuščenja zadobiti, razun da ga Jezus z Bogom spravi. „Ker je (Jezus) pokoren bil do smerti na križu,“ pravi s. pismo „dal mu je Bog ime, katero je čez vse imena, tako da se pred imenom Jezusovim pripogujejo vse kolena v nebesih, na zemlji in pod zemljo.“ In Jezus sam pove in pravi: „Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji.“ In je molil en malo pred svojim terpljenjem rekoč: Oče, tvoji so bili, ti pa si jih meni prepustil.“ Zato tudi apostelj pravi: „Odkupljeni ste z drago ceno,

ter s kervjo neomadeževanega Jagnjeta." Tedaj nismo sami svoji, ampak „če živimo, živimo Gospodu.“ S temi besedami nas s. pismo podučuje, da ima Jezus še vse večjo oblast čez človeški rod, kakor jo imajo kralji pozemljiski; zakaj ni ga kralja na zemlji, kateri bi tudi čez mrtve imel oblast, ali kateri bi zamogel obudovati v življenje! Iz teh svetopismenskih besed posnamemo, da ima Jezus že vse večjo oblast čez vse ljudi, kakor so jo imeli nekdanji gospodarji čez svoje sužnje. Sužniki so bili takrat popolnoma gospodarjevi, ravno kot njegova živina. Ves zaslužek, ves dobiček, k ga je sužnik storil, bil je gospodarjev; clo otroci služnikovi so bili popolnoma gospodarjeva lastina; kakorkoli je hotel, storil je z njimi. — Ker ima tedaj Kristus toliko oblast, je res kralj vseh ljudi.

b) Sosebno pa je Kristus tudi še kralj vseh kristjanov: Navada je, da podložniki svojemu kralju pokorščino in zvestobo obljubijo in prisegajo. Kader kak kralj kraljevanje prevzame, zberó se ob odločenem dnevu vsi deželni poglavarji in drugi imenitni gospodje in kraljevi služabniki, da so v pričo, ko je kralj kronan; in na to mu zaprisežejo v svojem in v imenu vseh podložnih ljudstev, da mu bojo vdani, pokorni in zvesti. In zdaj vas vprašujem: Kje je pač kralj, kateri bi toliko podložnikov imel, kakor jih ima Jezus Kristus? Kdorkoli je kerščen, odpovedal se je hudiču, se je odpovedal vsemu hudemu, ter grehu, in je Kristusu pokorščino in zvestobo obljubil, obljubil Kristusa za svojega Gospoda imeti, in do konca svojega življenja mu služiti z živo vero in zvestim spolnovanjem njegovih zapoved. Kdorkoli je kerščen, postane kristjan, to je: Kristusov podložnik, Kristusov služabnik. In le pogledjte jih, koliko jih je takih Jezusovih podložnikov po vseh petih delih sveta različnih po barvi, ter so ali bele, ali rujave, ali črne barve, različnih po jezikih, edinih pa v veri v Jezusa Kristusa, svojega Gospoda in kralja. Res je tudi veliko veliko ljudi, ki ali iz nevednosti ali iz hude volje ne spoznavajo Jezusa za svojega Gospoda in kralja. Kteri iz nevednosti Jezusa ne spoznavajo, jim moramo iz serca želeti, in z molitvijo in podpiranjem misjonarjev tudi pripomoči, da ga bodo spoznali in mu služili, kakor mi, tudi oni. Kteri pa kerščeni Jezusu nalašč pokorščino odpovedujejo, tistim pa to le povem: Kakor kralj tiste podložnike, kateri so se dvignili in sperli zoper njega, po zasluženju postrahuje; ravno tako bo tudi Kristus vse svoje nezveste služabnike tepel in kaznoval kot rovarje in prekucuhe, kaznoval ali bolj ali manj, kakor si je že ali večje ali manjše njih zadolženje. — Kristus namreč je kralj vseh ljudi, sosebno pa kralj kristjanov.

3. Jezus je nas kralj, ker nam je postave dajal.

Pozemljiski kralji v svojih posvetnih kraljestvih dajejo postave, po katerih naj se ljudstva ravnaajo, da se lep red in mir ohrani po deželi, in ljudstva srečno in veselo živeti zamorejo; pozemljiski kralji postavljajo vradnike in sodnike, kateri na to gledajo, da se postave spolnujejo, ne pa prešerno prelomlujejo. Ravno tako je tudi Kristus, naš nebeški kralj, obravnal in obredil svoje nebeško kraljestvo. Dal je svojim podložnim naj boljše postave, naj modrejše zapovedi, ktere nam veleavajo, kako moramo Bogu prav služiti, da mu bo všeč in dopadljivi; česar se nam je ogibati, in koga storiti, da bo Bogu v slavo in čast, nam pa v blagor in prid. Tudi Jezus je postavil svoje namestnike, kateri v njegovem imenu vladujejo njegovo kraljestvo in skerbé za srečo njegovih podložnikov. Postave Jezusove so njegov nauk in njegovi s. zakramenti, ki se hranijo v s. cerkvi. Namestniki Jezusovi, ki v njegovem imenu podložne ljudstva vladujejo, so škofje in mašniki, ki čujejo nad tem, da se spolnujejo Jezusove zapovedi. Kdor namestnike Jezusove zvesto sluša in zapovedi Kristusove natanjčno spolnuje, on je, ki dopade svojemu nebeškemu kralju. Pozemljiski kralji pa si po sili in s strahovanjem ljudstva pod pokorščino spravljajo; nebeškj kralj pa ne tako; on tirja, da smo radovoljno pokorni, on nikogar ne sili, da bi moral spolnovati njegove zapovedi; toda tisti, ki mu noče tu na zemlji radovoljno pokoren biti, moral bo na unem svetu kazen prebiti; tamkaj bo še le na tanjko izplačal zvestega služabnika; tamkaj na tanjko pokaznoval lenega in opornega podložnika. Naj toraj nikar nikdo samega sebe ne goljufuje misleč, da sme storiti ali opuščati, kar se mu zljubi. Kraljeva volja se mora zgoditi, njegova postava se mora spolniti. Kdor tega radovoljno ne stori, prisiljen bo prenašal terpljenje.

3. Jezus je naš kralj, ker nas bo sodil.

Pozemljiski kralji so tudi sodniki svojih ljudstev; pravde, ki jih imajo s sosednimi kralji, razločujejo po vojskah; pravde svojih podložnikov pa razsojujejo po svojih vradnikih (namestnikih), sodnikih, in v važnih rečeh tudi sami. Hudodelnike obsodijo v ječo ali clo v smert. Po enakem potu tudi Jezus sodi že na tem svetu po svoji s. cerkvi; sam pa bo sodil pri posebni in poslednji sodbi. Tudi Jezus ima ječe, v katerih grešnike pokori; ima vice za časne kazni; ima pekel, iz kterega ni več rešenja. Na sodbi nebeškega kralja bo vsaka reč natanjko poravnana, ki jo imajo ljudje med

seboj: Kdor preganja svoje brate, in jim krivico dela, tepen bo, kakor si zasluži; kdor pa zaničevanje, preganjanje in zatiranje terpi, prišel bo enkrat spet k časti, in za časno terpljenje odškodovan z nebeškimi darimi. Tamkaj bo vsaka reč tako zvesto pretehtana, in vse dobro tako natančno poplačano in vse hudo tako na tanjčno kaznovano, da se bo slehern čutil božji pravičnosti, ter pravičnosti nebeškega kralja. Nobena sodba, tamkej ni nepopolna sodba. Nebeški sodnik ni sebičen ali samopriden, se ne da pregovoriti, ne podkupiti, da bi le za en las odstopil od pravice; in pri njem noben hudobnež ne bo vtekel zasluženi kazni, kakor se tukaj pri pozemljiskih sodbah marsikterikrat zgodi. Gorje hudodelniku, ki pride nebeškemu Sodniku v roke! Kar so tukaj na zemlji velike hudobije (tolovajstva), ki jih posvetni sodniki kaznujejo s tim, da tistega, ki jih je doprinašal, na vislice obesijo ali ga vstrelé: to so smertni grehi v Jezusovem kraljestvu. Te grehe bo pokoril z večno smertjo, z večnim zaporom v peklensko ječo. Nasproti pa bo svoje zveste služabnike kralje naredil, ter jih plačal z neminljivim veličastvom, katero plačilo pozemljiskih kraljev za veliko prekosi. Sv. pismo pravi: „Oče nikogar ne sodi; on je vso sodbo izročil svojemu Sinu, da vsi njega častijo, kakor Očeta.“ Toraj je Jezus kralj, ki nas bo sodil.

S k l e p.

Zdaj smo se prepričali, da je Jezus res kralj, ker nas je odrešil, nam je postavo dajal in nas bo sodil. Kaj menite, ljubi moji! zakaj sem vam nek dans to jasno resnico tolikanj dokazoval? Ali mar zato, ker morda eden ali drugi med nami dosihmal ni verjel, da je Jezus res naš kralj? O kaj še! Dobro vem, da vsi od kraja Jezusa za svojega kralja spoznavate. Vse kaj drugega imam v mislih. Hočem vas namreč podbuditi, da Jezusu, če ga resnično za kralja svojega imate, tudi ljubezen, pokorščino in zvestobo skazujete, kakor so to storili s. trije kralji na današen dan. Le pogledjte jih, kako skerbno poprašujejo po nebeškem kralju! kako zvesto ga iščejo! Ne jenjajo in ne mirujejo, dokler ga ne najdejo! In kader ga najdejo, ponižno prednj pokleknejo in ga verno molijo. Nato odprejo svoje zaklade in Jezusa obdarujejo z miro, kadilom in zlatom. — Po njih lepem zgledu tudi mi Jezusa lepo iščimo! Najdemo ga tukaj v božji hiši; v zakramentu s. rešnje-ga Telesa prebiva med nami. Tukaj lepo prednj poklekimo in mu skazujemo čast in spoštovanje, kakoršna mu po pravici gre

kot najvišemu kralju in Gospodu. Darujmo mu miro žive vere. Mira ima to lastnost, da trupla gnjilobe ovaruje. Tudi naša vera bodi živa in ne mrtva, živa s tim, da se v delih razkazuje, ter se zvesto ravna po Jezusovih zapovedih. Darujmo Jezusu, svojemu nebeškemu kralju, tudi še kadila, ter kakor dišeče kadilo naj tudi naša verna molitev kviško puhti iz našega ponižnega serca, in kaže naše terdno zaupanje, ki ga v Jezusa imamo. Darujmo mu na posled zlata goreče ljubezni, ktera vse rada stori, vse voljno poterpi iz ljubezni do njega, kateri nas je poprej ljubil, preden smo ga mi ljubiti zamogli. Tako, glejte! moramo Jezusu, svojemu kralju, skazovati dovoljno čast, in pokorščino in zvestobo. In blagor nam, če to storimo: Enkrat bo Jezus tudi nas, ki mu zdaj zvesto služimo, k sebi vzel, ter nas kralje naredil v nebeškem kraljestvu! Amen.

80

Pridiga za I. nedeljo po sv. treh kraljev.

(Ljudem prikupovati se je prazno; prijaznost z Bogom je več vredna, kot prijaznost z vsem svetom M. T.)

„In Jezus je rasel v modrosti in v starosti, in v milosti pri Bogu in pri ljudeh.“ (Luk. 2, 52.)

V v o d.

Ubežalo je dete Jezus po Božji previdnosti grozovitemu Herodu. Zapustila sta že Jožef in Marija ž njim vred na povelje angelovo Egiptovsko deželo, in se povrnila nazaj v Nazaret, kjer sta v revščini, v tihoti in nepoznanosti živela od dela svojih rok. Sv. pismo nam pa od Jezusove otročje mladosti notri do njegovega 12. leta nič ne govori. Od te njegove starosti pa nam pri-poveduje, da je šel s svojimi stariši v Jeruzalem na velikonočni

praznik. Ta praznik je minil in ljudje so se, kakor tudi Jožef in Marija, domu vrnili. Jezus pa je še v Jeruzalemu ostal, kjer sta ga Marija in Jožef še le tretji dan v tempelju v sredi med učeniki našla. Tu jih je vpraševal in jim tako modro odgovarjal, da so se vsi njegovi razumnosti čudili. Komaj da ga zagleda ljubeznjiva mati, razodene mu svojo skrbnost zanj z besedami: Sin! kaj si nama tako storil? Glej tvoj oče in jaz sva te z žalostjo iskala.“ (Luk. 2, 48.) Jezus pa jima odgovori: „Kaj je, da ste me iskala? Nista li vedila, da moram v tem biti, kar je mojega Očeta?“ (Luk. 2, 49.) Potem pa je šel z njima v Nazaret, in jima je bil pokoren, ter je rasel v modrosti in v starosti, in v milosti pri Bogu in pri ljudeh.

Ta prigodba iz Jezusovih otročjih let nam daje veliko lepih nauk. Med družimi je našega premišljevanja vredno to, da se on ni pečal toliko za službo svetá, kot za službo nebeškega Očeta; zakaj njegova prva skrb je bila, da je bil v milosti pri Bogu, in le kolikor so mu te opravila pripustile, še le v milosti pri ljudeh. — Ali vse drugače je v naših časih; to za milost pri Bogu se skoraj nihče ne zmenja; vsakteri pa išče in skuša, kakor ve in zna, bodi si prav ali ne prav, koko bi bil v milosti pri ljudeh; da, ko že marsikteremu ni nič na tem ležeče, če se prav Bogu zameri, da se le ljudem prikupi. Zato premišljujmo danes

1. Kako prazno in za kristjana nevredno da je, milosti pri ljudeh iskati; in

2. da je prijaznost z Bogom več vredna, kot prijaznost z vsem svetom.

Da se od tega prepričate, in tako za milost pri Bogu skrbite, me zvesto poslušajte!

Razlaga.

1. Da je milost pri ljudeh ali prijaznost z njimiza kristjane prazna reč, vidi se že iz tega, ker večidel v kacic sladkih besedah, v prilizovanji in nevrednem vklanjanji obstaja. Ravno to se kaže v tem, ker prijaznost s svetom je v vseh rečeh le lastnega dobička željna. Ako se sreča opoteče, ako prijatelj pride v revščino, da ni več dobička od njega pričakovati, vé tudi svet po tem vetru plašč obrniti. Zato je že nek star pesnik, ki je to v prognanstvu sam nad sebo skušal, zdihoval v svojih pesmih rekoč: „Dokler si srečen, štel boš prijatlov veliko; ako se bodo pa časi pooblačili, samoč boš ostal.“ In v svet, pismu beremo tako le:

„Marsikdo je le tako dolgo prijatelj, dokler mu čas kaže; ali ob dnevu stiske ne ostane. Marsikteri prijatelj je le tovarš pri mizi; ali ob dnevu potrebe ne ostane.“ Zato je nek modrijan starih časov, Diogen po imenu, ko so ga vprašali, kaj da o kralj Dionizijevi prijaznosti sodi, odgovoril: „Dionizi s svojimi prijatli ravna, kakor s svojimi vinskimi sodi. Dokler je kaj v njih, pridno čepke odbija in jih ima v časti. Ko so pa izpraznjeni, jih pušča v kot zvaljene in se še ne ozre ne nanje.“ S tem je hotel Diogen na znanje dati, da je kralj Dionizijeva prijaznost, kakor sploh prijaznost s svetom, samopridna in lastnega dobička željna, ter po navadi le tako dolgo trpi, dokler trpi dobiček.

Tudi sv. pismo nam to resnico pojasnuje z neko prigodbo, ki se je s Filiščani primerila in ž njihovim malikom Dagonom. Filiščani so namreč Izraelcem v vojski bili in jim skrinjo zaveze vzeli; prinesli so jo v svoj tempelj in jo zraven malika Dagona na oltar postavili. Ko pa zjutraj v tempelj pridejo, najdejo Dagona na tleh ležati. Vzdignejo ga z največo častitljivostjo in ga sopet postavijo na njegovo mesto. Ali drugo jutro ga že sopet na tleh vidijo. Kaj toraj storé Filiščani? Pusté ga na tleh, in nihče več ga noče na njegov sedež posaditi, in še več! Nobeden tistih malikovavskih duhovnov od tistihmal ni hotel na prag tempeljna stopiti. Kaj pa je bilo krivo temu, da sedaj na tleh zapustijo svojega malika, od ktereга so poprej tolikanj sanjarili, kako da jim v vojski pomaga, koliko dobrot jim deli in koliko zlegov od njih odvrta? Poglejte! Ko je Dagon prvikrat z oltarja padel, še ni bil nič poškodovan; in zato so ga še s častjo od tal vzdignili. Ko je pa drugič padel, ste se mu obe roki odlomile. Filiščani so toraj vidili, da Dagon nima nobene roke več, ter jim tako ne pomagati, ne škodovati ne more; zato je prišel pri njih ob vso čast in vse zavpanje; nihče mu ni hotel več službe opravljati, in še celo ne stopiti na prag njegovega tempeljna.

Ali pa ne ravna jo ljudje s svojimi prijatli ravno tako, kakor Filiščani s svojim malikom Dagonom? Kaj ne, dokler ima tvoj prijatelj roke, da daje in poklanja in posojuje, imaš ga v časti, in ne veš, kaj bi storil, da bi mu dopadlo. Ko je pa po nesreči obožal in v revščino prišel, in tako rekoč prišel ob svoje roke, na enkrat je pri kraji vajna prijaznost. Pustiš ga sedaj pogreznjenega, kamor je zabredel, in nič več se ti ne zdi vredno, da bi še kdaj stopil na prag njegove hiše. — Vidite, to je milost pri ljudeh, za ktere voljo marsikdo zveličanje svoje duše ne le na vago dene, temuž jo celo na večno zaigra!

Prijaznost s svetom pa ni le samopridna in zato kristjana nevredna, ampak je tudi spremenljiva, kakor spomladansko vreme in zdrobljiva, kakor steklene ali prstene posode. Ene same nepre-

mišljene besede, majhnega delca brez preudarka, kakošen pozabljeni priklon, kako krivo hudobno natolcevanje je že večkrat zadosti, da iz milosti odpademo, iz dobrih prijatlov postanemo najhujši sovražniki. Kdo je kdaj večo milost pri ljudeh vžival, kakor pri Rimljanih njih hrabri vojskovodja Lentul? Ne samo enkrat je Rimsko mesto pred sovražniki obvaroval, in ne enkrat samkrat je za to mesto svojo kri prelival. Pa za voljo nekega neznatnega suma je padel v zamero, in zato moral v pregnanstvu skleniti svoje življenje. — Cesarju Teodoziju prinese nek kmet veliko in nenavadno lepo jabelko. To jabelko je Teodozi, kakor nekaj posebnega, poklonil svoji kraljevi gospej Evdoksii, ker jo je prisrčno ljubil. Cesarico je nek pobožni mož, Pavlin po imenu, v resnicah sv. vere podučeval, in cesarica ga je kot svojega duhovnega očeta zelo spoštovala in v časti imela. Ko Evdoksija to jabelko prejme, bil je ravno bolen, in cesarica, menivši mu s tem veselje napraviti, mu ga v dar pošlje. Pavlin pa, nevedoč, od kod je to jabelko prišlo, pošlje ga cesarju s prošnjo, naj tega malega darilca ne zavrže. Ko pa cesar jabelko vidi, brž ga spozna, leti v neki naglici k cesarici in jo vpraša, kje da ima tisto jabelko, ki ga jej je on podaril. Brez pomislika odgovori, da ga je pojedla, in ker jej cesar tega brž noče verjeti, zaroti se, da je resnično tako. Tu pa jej Teodozi jabelko pokaže rekoč: Potem takem je moralo po kakem čudežu zopet celo iz tvojega želodca priti. Od tega časa je prišla Evdoksija pri svojem cesarji ob vso dozdajno milost, prijaznost in ljubezen. Akoravno po nedolžnem jo je vendar natolceval, da jej je njeni duhovni učenik ljubši, kakor on. In to natolcevanje je pri cesarji od dne do dne bolj rastlo, in konec tega je bil, da je duhovni učenik prišel ob življenje, in Evdoksija je morala kot nezvesta iz kraljeve hiše pobrati se v prognanstvo.

Tako nestanovitna je toraj prijaznost s svetom in njegovo milovanje. In ravno tako je v naših časih. Postavim: zvestega posla, ki pridno dela, dokler je zdrav in pri moči, ima vsak gospodar rad. Ako pa zbolí, ali na starost obnemore, ni nobenega kota in nobene žlice več zanj pri hiši, zlasti kedar poidejo mali prihranjeni krajevarji, ki si jih je poprej s potom in s krvavimi žulji zaslužil. Ali dokler zet ali snaha pri svojem tastu ali pri tašči ali vnuk pri svojem stricu ali pri svoji teti še kaj v skrinji čutijo, ali imajo še kake njive, travnike, ali nograde, katerih se po smrti nadjajo, tako dolgo imajo potrpljenje ž njih starostjo, slabostjo in hramoto. Ako je pa skrinja prazna in nogradi oddani, ko ni več upanja po dedščini, jim je vsak neslan krop dober, in še ta se jim očita, miznica jim je zaprta in vsak kosček kruha oponošen, sploh: rajše bi jih danes, kakor jutri mrtve vidili, brez spomina na krščansko ljubezen in še celo brez vsega ozira na

poprejšnje jim skazane dobrote. Vidite! kako nevredno krščanskega imena in kako zaničljivo da je, prijaznosti pri svetu iskati in želeči, se njemu prikupiti. Zato naj nam vprihodnjič veljajo besede sv. Pavla, ki pravi: „Ako bi hotel ljudem dopasti, ne bil bi služabnik Kristusov.“

2. Ako se pa od svetovne dobičkarije na prijaznost z Bogom le ob kratkem nekoliko ozremo, vidili bomo, da je ta prijaznost za nas boljša in bolj zveličavna, kakor prijaznost z vsem svetom.

Zakaj ta milost in prijaznost z Bogom ni v samih sladkih besedah in obljubah, ampak v djanji in v resnici. Ako se po besedah nekega modrega prava prijaznost v nasprotnem skazovanji dobrot spoznava, ga pač memo Boga nimamo boljšega in bolj resničnega prijatla. Štej, če moreš, travo po zemlji, perje po drevji, pesek ob morji, ali zvezde po nebu; ravno tako nemogoče ti je do konca priti s številom Božjih dobrot. Kdo bi toraj njegove prijaznosti prijaznostim celega sveta spred ne stavil?

Prijaznost z Bogom na dalje ni samopridna, kakor svetovna, kjer bogati in imenitni le s sebi enacimi zveze delajo, kjer se bogatini ubozih Lazarjev sramujejo. Pri Bogu nasproti smo vsi enaki, vsi njegovi otroci, kteremu vinar uboge vdove bolj dopade, kakor premožnih zlati darovi, in ki ima nad najubožnišo pa sveto družino največje dopadenje.

Ta prijaznost z Bogom pa ima tudi še to lastnost, da nam je nihče zoper našo voljo odvzeti ne more. Pred svetom te grdi jeziki lahko obrečejo in počrnijo, in s prijaznostjo je proč.

Pred Bogom pa te opravičuje tvoja neomadeževana vest, in ako ti ta nič hudega ne očita, naj si obrekljivcev jeziki še tolikanj prizadevajo, eden je nad nami, ki ve za tvojo nedolžnost, ki je tvoj prijatelj in bo tvoja pomoč tako dolgo, dokler mu ti sam prijaznosti ne odrečeš.

Blagor toraj tistemu, kdor pri Bogu milost in prijaznost najde! Srečen je v življenji, srečen v smrti, srečen v večnosti. — Srečen pravim je v življenji. Zakaj „zvest prijatelj, pravi sv. pismo, je močna bramba, in kdor ga najde, je našel velik zaklad.“ Če pa to že od zvestih prijatlov tega sveta velja, kdo najde močnejšo brambo, kakor tisti, ki njega najde, ki je Gospod čez življenje in smrt? Ž njim v prijaznosti kliče sv. Pavl: „Ako je Bog z nami, kdo je zoper nas?“ In pobožni David se ž njo tolaži rekoč: Gospod je varh mojega življenja, pred kterim se hočem tresti?“ — Kdor pri Bogu milost najde, srečen je v smrti. Ni mu treba, kedar pride zadnja ura zdihovati, kakor nekemu služabniku cesarja Karola V. „Iz ljubezni, je rekel umiraje, iz ljubezni in da sem se svojemu cesarju prikupaval, sem več kot 20 balj papirja popisal! Mar bi bil jez, slepi reven, še en sam listič porabil, da bi bil véliko

spoved gori spisal, in si milost Božjo pridobil! Oh, to sem zamudil, in vendar bi mi bila sedaj milost Božja bolj potrebna, kakor milost in prijaznost vseh kraljev in cesarjev sveta! Ni mu treba, pravim, na zadnjo uro, kedar se prijatli tega sveta od njegove postelje pomikajo in ga drug za drugim zapuščajo, tako prazno zdihovati, ker ima tistega za svojega prijatla, ki bo čez male trenutke njegov sodnik. In če me bo tisti prijatelj sodil, ki mi je bil zmiraj najboljši in najzvetejši, oh kolika tolažba zame, ker vem, da me pogubiti ne more! Zato lahko s psalmistom rečem: „Ako bi prav v smertni senci hodil, vendar se mi ni nič hudega bati, ker si ti pri meni; Gospod! ti si moja pomoč in moje odrešenje!“

Pro srečno zmagani zadnji vojski in za srečno smrtjo pa poslednjič ne more drugega priti, kakor srečna, vesela večnost, ker se bote vera in upanje v gledanje, ljubezen pa v najslajši vžitek trojedinega Boga spremenile.

S k l e p.

Vsi, ljubi moji! si iščemo in želimo milosti in prijaznosti. Vidili smo pa, da milost in prijaznost pri ljudeh je prazna, goljufiga in keršanskega imena nevredna. Le prijaznost in milost z Bogom je stanovitna, srečna in čez vse zveličavna. Zato si zanjo prizadevajmo z vsemi svojimi dušnimi in telesnimi močmi! To si danes terdno naprej vzamemo, in to terdno obljubimo! Amen.

Pridiga za II. nedeljo po razglasenju Gospodovem.

(Homilija. Govoril — f —.)

Bila je ženitnina v Kani Galilejski. Jan. 2, 1.

V v o d.

Navada je pri nas, da ljudje pred pustom, prejden se začne sveti, tihi postni čas, bolj pogostoma stopajo v zakonski stan, kakor o kakem drugem času. — Ravno zato je pa tudi res kakor nalašč na drugo nedeljo po svetih treh kraljih postavljeno evangeljsko berilo, kterega smo danes brali, in ktero govori od ženitovanja, ktero se je obhajalo v Kani Galilejski. — Iz njega si bomo lahko poiskali primernih nauk za vse keršanske ženine in neveste pa tudi za svate, ki bodo k njim v gostje prišli. — V ta namen bomo pred očmi imeli seštevno tri evangeljske odstavke, in sicer: I. Jezus je prišel na ženitnino; II.) na ženitnini je vino pošlo; in III. Jezus je vodo spremenil v vino. — Pomagaj, ljubi Jezus! da bo prav uspešno in koristno moje govorjenje.

Razlaga.

I. Jezus se je znašel na ženitnini.

1. „Bila je ženitnina v Kani Galilejski, in mati Jezusova je bila tam. Bil je pa tudi Jezus povabljen in njegovi učenci na ženitnino.“ Mestice Kana, v katerem se je obhajala ženitnina, ni bilo dalje od mesta Nacareta, v katerem je Marija prebivala. Jezus in njegova sveta mati Marija sta prišla

na ženitnino, ker so si bili z ženinom in nevesto bližnji sosedje, in toraj eden drugemu prijatli, ali pa ker so si bili morda še clo v rodu ali zlahti, po vsakem potu pa so bili svatje gotovo poštene ljudje, ker bi sicer Jezus in Marija ne bila prišla na njih ženitnino. — Ravno tako bi bilo tudi še zdaj prav, da bi na ženitnino se zbirali le poštene sosedje in znanci in bližnji sorodovinci, in sicer zbirali se le samo iz tega namena, da bi eden drugemu skazovali keršansko ljubezen in odkritoserčno prijateljstvo.

Nedolžno ženitovansko veselje kalé le tisti, kateri na ženitovanje hodijo le samo zavoljo jedi in pijače, le zavoljo plesanja in razgrajanja in drugega razuzdanega razveseljevanja. — Ko bi se bili enaki razuzdanci znašli na ženitnini v Kani, Jezus in Marija bi gotovo ne bila tje prišla.

2. S tim pa, da je Jezus prišel na ženitnino, je pokazal od ene strani svojo ponižnost, ker je prišel na ženitnino revnih ljudi; zakaj da ženitnina ni bila ženitnina bogatih ljudi, vidi se že iz tega, ker jim je vina zmanjkalo, — Od druge strani pa je Jezus s tim, da je prišel na ženitnino, lepo potolažil vse ženine in neveste in vse zakonske ljudi. S svojo pričujočnostjo namreč je pokazal, da zakonski stan je svet stan, ktereга je Bog že v paradižu postavil, in ga je Jezus sam posvetil tudi še s tim, da je zakon povzdignil med svete zakramente.

3. Od ženina in neveste, ki sta v Kani obhajala svojo ženitnino, pa se učimo, da moramo božje pomoči iskati si za sleherno opravilo. Sosebno pa naj tisti, ki mislijo v zakonski stan stopiti, ali pa se že znajdejo v zakonskem stanu, nikar ne pozabijo, Jezusa pridno vabiti na svojo ženitnino in v svojo hišo. Če tudi nobenega drugega gosta v hišo ni, nesreča ni tolika, kakoršna bi bila, ako Jezusa med svati ni. In če se Jezus sam s svojim svetim blagoslovom pri vas oglasi, je to vse več vredno, kakor ko bi vsi ljudje iz vasi k vam v gostje prišli. — Kdo pa vabi Jezusa na ženitnino in v svojo hišo? Slehern, ki v samskem stanu pobožno živi, in se z nedolžnim življenjem Jezusove milosti vrednega stori; ki pred poroko pridno moli, se čisto spoveduje, vredno obhaja, in s čistim srcem prejme zakrament svetega zakona; ki tudi v zakonskem stanu sramožljivo živi, pridno moli za božji blagoslov, in Kristusa večkrat vredno in pobožno prejema v svoje serce v zakramentu svetega rešnjega Telesa.

II. Na ženitnini je svatom vino pošlo.

1. „In ko je vina zmanjkalo, reče mati Jezusova njemu; Vina nimajo.“ S tim je Marija lepo pokazala, da je res usmiljena mati. Berž ko ne je Jezus svoji materi že več-

krat pomagal v tej ali uni stiski in potrebi. Zato je hotla Jezusu na znanje dati, da bi bilo svatom s kakim čudežem treba pomagati, ker menda denarja niso imeli, da bi si bili več vina oskerbeli. Če pa je Marija že v ozir časnih reči tako usmiljena, kolikanj bolj usmiljena bo še le v ozir duhovnih darov. — Zato pač pametno ravna tista družina, ktera si sveto mater božjo izvoli za prvo varhinjo svoje hiše, in njej na čast vsak dan pobožno obmoli „Angeljevo češčenje,“ ob sabotah sveti „Rožnikranz“, ob njenih godovih pa vredno prejema svete zakramente, in obmoli „Lauritanske litanije“. Gotovo bo božji blagoslov počival v taki hiši, ktera ima Marijo za vedno besednico in pomočnico!

2. „In Jezus jej reče: Žena! kaj je meni in tebi mar? Moja ura še ni prišla.“ Zakaj je Jezus Mariji tak odgovor dal? Poglejte, zato: Jezus je čudeže delal le kar Bog, in ne kar človek. Kakor pa svoje božje natore ni od Marije prejel, ampak jo od vekomej ima od svojega nebeškega Očeta; ravno tako je zdaj govoril in delal, kakor Bog. Hotel je Mariji reči: „Od vekomej mi je od mojega Očeta postavljena ura, o kateri bom očitno pred ljudmi storil svoj prvi čudež. Ta ura bo sicer kmalo prišla; toda zdaj še ni prišla.“ Jezus je tukaj bolj gledal na voljo svojega nebeškega Očeta, kakor pa na voljo svoje pozemljiske matere. Kader je vino pri čistem poteklo, in je sila do verha prikripela in vsem znana postala, ondí še le je hotel priti na pomoč s svojim prvim čudežem.

3. „Njegova mati pa reče služabnikom: „Karkoli vam poreče, storite.“ Marija ni zgubila zaupanja na Jezusov, bi rekel, zanikavni odgovor. Vedila je, da bo svatom pomagal. Ravno zato je naročala služabnikom, naj zvesto dopolnijo, kar jim Jezus poreče. — Te besede Marijine tudi nam veljajo. Kolikorkrat koli pri Jezusu kake milosti iščemo po Marijini priprošnji, prigo-varja nam ona tako rekoč: „Karkoli vam poreče, storite; spolnajte božje zapovedi; storite vse, kar vam velewa moj Sin; deržite, kar vas uči, in bo tudi on storil, kar vi od njega zahtevate, ako vam je v večno zveličanje.“ — To veste, da žalimo tudi Marijino milo, materno serce, kader Jezusa razžalimo s kakim grehom. Da bo tedaj Marija na nas obračala svoje milostljive oči, ne smemo nikdar obračati svojega serca od postave Jezusove.

III. Jezus spreminja vodo v vino.

„Bilo je pa tam šest kamnatih verčev postavljenih po šegi Judovskega očiščevanja, kateri so

deržali po dve ali tri mere. Jezus jim reče: Napolnite verče z vodo. In so jih napolnili do verha. In Jezus jim reče: Zajmite zdaj, in nesite starašinu. Ko je pa starašina v vino spremenjeno vodo pokusil, in ni vedil, od kod da je, (služabniki pa, kateri so vodo zajemali, so vedili,) pokliče starašina ženina, in mu reče: Vsak človek da dobro vino prvič, in kadar se napijejo, tedaj slabšega; ti pa si dobro vino do zdaj prihranil."

Glejte! Jezus je čudoma vodo spremenil v vino, da bi revne svate potolažil in pokrepčal. Ne vem, koga bi bolj občudoval, ali Jezusovo vsegamogočnost ali pa njegovo dobrotljivost? Sami si obedvojno še bolj k sercu ženite. Jaz vam bom iz vsega tega posnel le še eno versko in eno djanjsko resnico.

1. Verska resnica. "Ta začetek čudežev je storil Jezus v Kani Galilejski, in je razodel svoje veličastvo; in njegovi učenci so v njega verovali." Dosihmalo je Jezus natihoma živel v Nazaretu: v Kani pa je pokazal svoje veličastvo; je pokazal, da je gospod čez vodo in vino, čez vse stvari; je pokazal, da je pravi Bog. "In njegovi učenci so vanj verovali." Verovali so že poprej v njega, toda njih vera je bila še slaba; zdaj pa je trdneja postala. — Ljubi poslušavci! tudi mi, ki ta čudež slišimo, moramo tem trdnejši verovati v Gospoda Jezusa. — Ker ima današnje sveto evangelije ženitnino v mislih, verujmo sosebno to, da je zakon sveta reč. Zakon je bila prva reč, katero je Bog Oče o začetku sveta postavil za ljudi; in zakon je bila prva reč, katero je Bog Sin s svojim prvim očitnim čudežem povečal in posvetil. Zakon tedaj, ker je sveta reč, mora se le sveto iskati, sveto deržati. — Prevdarjajte na dalje še to: S prvim čudežem je Jezus vodo spremenil v vino na ženitnini; s poslednjim čudežem je kruh in vino spremenil v svoje telo in svojo kerv pri zadnji večerji. Pervi čudež je storil, da bi tem lagleje verovali drugega. Služabniki na ženitnini so vodo zajemali, in Jezus jim jo je v rokah spremenil v vino; mašniki na altarju kar cerkveni služabniki darujejo kruh in vino, in Jezus jim obedvoje v rokah spremeni v svoje meso in svojo kerv. To se zgodi na njegove svete besede; s tim slehern dan svoje veličastvo na znanje daje vernim kristjanom.

2. Djanjska resnica. Pred drugimi morate vi, keršanski zakonski ljudje! prav dostikrat na mislih imeti, da je Jezus vodo v vino spremenil na ženitnini v Kani; šest velikih kamnitih

verčev je napolnil z dobrim vinom. Morda da tudi vi v svojem revnem zakonu drugega ne pijete, kakor vodo ali pa v svojem nesrečnem zakonu jokate obilno vodo obilne solze? Morda se pri vas ne nabaja le samo šest, ampak clo dvanajst vodenih verčev, polnih nadlog in težav, ki vam serce težijo, kot dvanajst težkih kamnov? Pomoči iščete in tolažbe, pa je nikjer ne najdete. Od kod to pride? Ali mar Jezus in Marija nista bila na vaši ženitnini? Ali pa si morda zdaj ne morete več sprositi, da bi Jezus in Marija v vaš zakon prišla in se z nebeškim blagoslovom oglasila v vašo hišo? Marija je dobra besednica, in Jezus je vsegamogočni pomočnik; porok tega vam je današnje sveto evangelije. Obrnite se k Jezusu in Mariji, in ne jenjajte prositi: in gotovo vam bo došla ali pomoč ali vsaj tolažba. Morda ste clo zakrament svetega zakona po nevrednem prejeli? Morda še zdaj eden ali drugi, ali pa obadva zakonska nimata čiste vesti? V takem stanu bi vam bila pač prav potrebna velika spoved, spoved čez vse življenje: Kader se bote po pravi pokori z Bogom spravili, teda se vam bo tudi mir, in božji blagoslov in Bog sam spet povernil v vašo hišo. Amen.

Pridiga za 3. nedeljo po sv. 3 kraljeh.

(Srečen je blapčevski stan; gov. J. B—c.)

„In Jezus mu je rekel, jes bom prišel, in ga ozdravil.“ Mtž. 8. 7.

V v o d.

O kakošno veselje vživa otrok, kader pervikrat pride na pisano trato, na zeleni travnik. Okoli in okoli njega so tla z rožicami posute, ktere mu prijazno naproti kimajo. Bele so in rudeče, in rumene, in višnjeve. In vse bi dete rado imelo in jih neslo ma-

teri pokazat. Pa to naglo prevadi, da vseh nikakor ne more potergati v svojo majhno naročje. Je tedaj dete malo v veliki stiski. Cvetlice so silno lepe, ena lepša od druge, ne ve, katerih bi se lotilo.

Kakor detetu med cveticami, tako se tudi meni danes godi. Današnje s. evangelje je prečudno lep vertec, in v njem cveti toliko lepih in dušecih rožic, da zares ne vem, katero da bi odtergal, in jo vam v spomin podaril. Današnje s. evangelje obsega toliko lepih nauk in izgledov, da ne vem, katerega zmed njih da bi vam v zvesto posnemo priporočil: ali bi govoril od ponižne in zaupljive prošnje gobovega, ali bi povzdigoval miloserčnost ajdovskega stotnika do svojega hlapca; ne vem ali bi hvalil ravno tega stotnika ponižnost in terdno zaupanje, ali bi z vami vred občudoval Jezusovo usmiljenje do gobovega. Tako sem semtertje premišljeval; pa zmiram so mi pred očmi besede Jezusove, ki jih je stotniku odgovoril: „Jes bom prišel in bom ozdravil tvojega hlapca.“ O Jezus, ti kralj nebes in zemlje, si pri tej priči pripravljen podati se na daljno pot, in iti, in ozdraviti hlapca. Zakaj da sam greš? Pošlji zmed apostelnov, ali učencev enega, da ozdravi hlapca. Saj je le hlapec, reven služevnik je, ni mogočen, ni bogat, ni kralj in vender le Ti praviš: „Jes bom prišel in ga bom ozdravil!“ Te besede tvoje nas zagotové, da ne gledaš na veljavo ljudi, to je na visokost ali nizkost stana, ampak da ti je hlapčevski stan sosebno prijeten in dopapljiv. In od tega jes v tvojem svetem imenu o Jezus! mojim poslušavcem kaj več povedati želim! Pripravite se!

Razlaga.

Mnogo je stanov na svetu, vsi pa stanovi, kolikor jih je, so od Boga. Bog tega za kralja pomaže, in ga na sedež posadi, da gospoduje, unega pa pusti, da berači od hiše do hiše, si kosček kruha išče, in tako svoj glad tolaži. Vse kar je človek prejel, prejel je le od Boga pravi s. apostelj Pavel. Vsak stan pa, in človek naj bo v katerem koli stanu hoče, ima svoj križ, nositi ga mora, dokler da ga v črno zemljo ne zakopljejo, ali rad ga nosi, ali nerad, to je vse eno, znebiti se ga ne more. Več kakor tavžent milijonov je ljudi na svetu, pa med vsem tim neizmernim številom boš javeljne enega dobil popolnoma srečnega in sledni se bo pritožil, ali čez to ali čez uno. In kar je nar bolj čudno vsak misli in pravi: Meni je Bog nar teži križ naložil.

Tudi so ljudje sploh s stanom, kterega so si ali po volji, ali pa po pripuščenju božjem izvolili, nezadovoljni in menijo: Bog ve, v tem in tem stanu bi bil jes na pravem mestu, bil bi srečen. Vojak, ki je primoran od mesta do mesta potovati, in čegar življenje je pogostoma v smertni nevarnosti, on zavida mestjana, ki mirno in brez strahu svoje dni vživa. Cesarski služevniki, ki morajo večidel dan za dnevom v pisarnici tičati, in pero sukati, menijo, da kmetova je le nar boljša, kmet pravijo oni je na širokem polju, ptice mu prijazno popevajo, in sončni žarki' ljubo svetijo, in po dokončanem delu ga angelci zazibljejo v sladko spanje. Kmetič pa svoj stan malo čisla, in gospôdo blagruje, ki pogačo je, in se ji potiti ni treba, tudi ne mraza terpeti in vročine prestati ni treba. Ozrem naj se na katero stran koli hočem, ne dobim ga stana, v katerem bi ljudje popolnoma zadovoljno živeli.

Od kod ta splošnja nezadovoljnost?

Vzrok splošnje nezadovoljnosti je, da ljudje živé, kakor da bi ne bilo treba umreti, da si večidel postiljajo postljo vse svoje žive dni, in da jim je vendar le še zmirom preterda, dokler da smert ne pride, in jim blazine spod glave ne zmakne; uzrok splošnje nezadovoljnosti je, da se ljudje ne spominjajo besed Jobovih, ki pravi: „Vse meso je kakor trava, ki danes je, in jutro je že ni, človeško življenje je polno rev in nadlog že od mladosti“; uzrok splošnje nezadovoljnosti je, da se ne spominjajo besed odrešenika našega: „Kdor hoče zveličati se, naj zatajuje samega sebe, naj zadene svoj križ na svoje rame, in naj hodi za meno“, to je: naj hodi za meno po ternjevem potu terpljenja; uzrok splošne nezadovoljnosti je, da ljudje živé za svet ne pa za nebesa. Mi vsi smo pa vstvarjeni za nebesa, ne pa za svet, ki preide in vsa njegova poželjivost, ki nima obstanka, tukaj smo popotniki, ki iz ptuje dežele romamo v domačo? Če smo zadovoljni s svojim stanom in dolžnosti naše natanke spolnujemo, prišli bomo, gotovo tje prišli, zakaj gospod Bog je to obljubil, ki pravi, „Zvesti in pridni hlapec pojdi v veselje svojega Gospoda!“

Sreča je dvojna, časna in večna. Časna sreča, tako sploh ljudje mislijo, je tamkej, ker je bogustva in zdravje. — Večna sreča je v nebesih, ker ni lakote, ne žeje, ne mraza, ne terpljenja, ker vse poprejšno je tam minulo. Časna sreča zgine, kakor dim pred močno sapo, ona je goljufiva, in človeka popolnoma omami in oslepi, in stori, da pozabi nebesa, Boga, da veselje in zadovoljnost tam išče, kjer jih najti ni. Večna sreča pa je prava edina, in nikdar konca nima. Za katero, ljubi moji! se bomo poskusili za časno, ali za večno?

Večno srečo doseči je pa v hlapčevskem stanu nar ložej. Zakaj? Pri s. evangelistu Lukežu najdem zapisano: „Gorje vam bogatim, zakaj svoje oveseljenje že imate“. In pri sv. Matevžu: „In Jezus se je ozerl in je rekel svojim učencem: Kako težko pojdejo, kateri imajo bogastvo v božje kraljestvo.“ In dalej najdem zapisano: „Učenci pa so ostermeli zavoljo njegovih besedi.“ Ali Jezus je spet odgovoril, in jim rekel: „Otročiči, kako težko jim je, kateri v bogastvo zaupajo v božje kraljestvo priti. Ložej je kameli iti skoz živankino uho, kakor bogatinu priti v božje kraljestvo.“ Zdaj pač zastopite, zakaj se v hlapčevskem stanu človek lahko zveliča. Družinčeta ničesar ne moti in ne raztresa, nečimernih skerbi mu ni treba imeti zavoljo zakladov, ki jih tatje ukrasti, in moli razglodati zamorejo. Posla vse opominja Boga in njegove sv. volje, vse ga opominja, da je tukej hlapec, ne pozemeljskega gospodarja, ampak nebeškega, kateri ga je v svoj vinograd poklical.

Je tedaj stan družinčeta v resnici srečen stan, kajti v njem se lahko doseže večna sreča, ložej kakor v stanu bogastva, pa verh tega je ta stan Bogu sosebnostno dopadljiv in imeniten stan.

Ja, mi bote odgovorili, pač da je ta stan Bogu dopadljiv, to že verjamemo, saj so vsi stanovi od Boga, zato so mu tudi dopadljivi, to pa da je imeniten, ta je pa prazna. Imeniten ja — da Bog pomagaj! Nič lastnega posel nima, pod ptujo streho spi, pri ptuji mizi je, v ptujem kraju prebiva. Nima ga pokoja od juterne zore do terde noči, nima ga pokoja. Mraz ga stresa, in peha ga vročina, za ptuje ljudi svoj pot preliha, in svojo moč napenja, in ta stan, nas hočeš pridgar ti prepričati, da je imeniten stan, kdo bo to verjel? Ja ljubi moji, stan posla je imeniten stan in Bogu posebno dopadljiv. Tega vas clo lahko prepričam, in vi bote lahko umeli. Ta stan je gotovo imeniten, ja nar imenitnejši stan, kterega si je Kristus, večni Bog in gospodar vseh stvarjenih reči izvolil.

Svojim učencem, ki so prepirali se med seboj, kateri da bi veči bil, je Jezus takole govoril: „Veste da ti, ki jih vidimo poglavarje narodov, gospodujejo čez nje, in njih veliko imajo v oblasti. Pri vas pa ne bodi tako, temuč, kateri koli hoče med vami veči biti, bodi vaš služabnik. In kdor koli hoče med vami prvi biti, bodi vseh hlapec. Zakaj tudi Sin človekov ni prišel, da bi se mu streglo, temuč da bi stregel, in dal svoje življenje za odrešilo v njih veliko.“ In s apostelj Pavel Filipljanom takole piše: „Kristus je človek postal, in podoba hlapca na se vzel — — — in je bil pokoren svojemu Očetu do smerti, do smerti pa na križu“ in pri s. Janezu pravi Jezus: „To je moja jed, da spolnujem voljo mojega Očeta, ki je v nebesih“; in na oljski gori, ko je njegov pot postal kakor kaplje kervi na zemljo tekoče, na oljski gori je molil: „Ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi.“

O neizrekljiva ponižnost, o neizrečeno vsmiljenje! Gospodar celega sveta je hlapec postal, in podobo hlapca na se vzel, pa to zategadel, da je posvetil stan, ktereга si več del ljudi mora izvoliti. On ni svoje volje spolnoval, ampak voljo svojega nebeškega Očeta, on je poslom zgled zapustil, da tudi oni naj spolnujejo ne svoje volje, ampak voljo gospodarjevo, v vsem kar ni nasproti božjim zapovedim. Bil je vam podoben, in vi njemu, kolika sreča, kolika imenitnost je to. Jezus nič lastnega ni imel, vi tudi, Jezus ni imel, kam da bi bil glavo položil, vi tudi pod ptujo streho spite, Jezus je večidel pri ptuji mizi potolažil svoj glad, vi tudi jeste pri ptuji mizi. Jezus je hodil od mesta do mesta, od terga do terga, vi tudi nimate svojih hiš, ampak ste danes tukaj, jutre tamkaj, to leto tega, drugo služite drugega gospodarja. Od juterne zore do terde noči ga nimate pokoja, Jezus ga tudi ni imel, ja clo po noči so prišli ukaželjni k njemu, da jih je podučeval. Vi vročino in mraz terpite, tudi Jezus je oboje prestal. O poletnem času, kader sonca žar hudo pripeka, vam dela nadlego žeja, — o kakšno žejo je Jezus terpeli razpet na križu v bolečinah, kakoršnih usta izreči, in pero popotsati ne zamore, je zavpil: „Žeja me“! Za ptuje ljudi prelivate svoj put, in napenjate svojo moč, tudi Jezus je za ljudi se trudil, ne zavoljo samega sebe; kajti Bog je bil in gospodar vsega, in vendar se je trudil in potil neprenehoma in brez počitka, in za kakošne ljudi, za Jude se je on tudi pehal, ki so mu povernili in plačali trud z grozovitno smrtjo. Bodi stokrat, bodi neštevilnokrat zahvaljen o nar ponižniši Jezus, ker si hlapčevski stan si izvolil, da si posvetil stan, ki ima, kar časnost zadene, res dosto grenkote v sebi. —

V Nacaretu v tibotni izbi moli devica, oh blažena devica Marija, klečé ona moli, in obličje njeno je kakor obličje nebeško. Svitloba čudna, prelepa se naenkrat razlije po sobi, in eden angeljev, ki je vedno pred tronom božjim, stoji pred devico. Pozdravi jo kot mater pravega Boga; znano vam je ljubi moji, kaj da je Marija na to pozdravljenje odgovorila: „Glej dekla Gospodova sem, naj se mi zgodi po tvoji besedi“, tedaj tudi ti mati božja nisi hotla biti med ljudmi kraljica, ne bogata in imenitna gospa, ampak dekla gospodova si hotla biti, iz ponižnosti in pa zato, da si posvetila stan, kateri ima — kar časnost zadene — res veliko grenkote v sebi.

S k l e p.

Ja ljubi moji poslušavci! Jezus Kristus vam je težki križ hlapčevskega stana na rame naložil, toda ta križ je on nar prvi

nosil, ga je nar dalj nosil, in nar težej nosil. Ta križ pa je Jezus Kristus tudi posvetil, in z gnadami obložil, ki nam v nebesa pomagajo, nas v nebesa vlečejo. Ako bote toda križ voljno nosili do konca dni vašega življenja, ako bote vaš put, vaše solze, vaše britkosti Jezusu in njegovi presveti materi darovali, ako bote križ vaš odrešeniku z besedami pokazati zamogli: Glej križ, ki si ga mi moj odrešenik milostljivo naložil, sem voljno nosil v tvojo čast in v moj prid, o kako srečni, neizrečeno srečni bote takrat vi. Smejaje se, se bote ozerli na prestane britkosti, one so vse prešle, in ni jih več, kakor dim so zginile, in kakor dereča voda so zbežale in z veselo pesmijo bote peli hvalo križa, kateri vam je to večno veselje pripravil. Amen.

Pridiga na nedeljo Septuagesimo.

(Homilija; gov. K. K.)

„Nebeško kraljestvo je podobno hišnemu gospodarju, ki je najemal delavcev v svoj vinograd.“ Mat. 20, 1.

V v o d.

Kako ljubeznjive, kakor skrbnega očeta, so vendar božje pota, po katerih nas išče zgubljene otroke in nas kliče v dragi očetov dom! Današnje sv. evangelje nam to priča. Ono govori nam od nevtrudljive božje skrbi, s katero On nas vboge ljudi k zaželenemu zveličanju pripeljati si prizadeva. Zares tudi od te očetovske skrbi božje velja, kar prerok govori (Izaj. 5, 3. 4): „Sodite vi, jeruzalemski prebivalci in Judovi možje, sodite med menoj in mojim vinogradom! Kaj bi bil imel še storiti mojemu vinogradu in nisem storil?“

Da pa bote to resnico še bolj jasno previdili, hočem vam evangelijsko priliko od verste do verste razkladati in njen pomen pred oči postavljati. Naj bo presladko Jezusovo ime nad nami za pomoč in sladko tolažbo!

R a z l a g a.

1. „Neb. kraljestvo je podobno hišnemu gospodarju, kateri je zjutraj zgodaj šel najemat delavce v svoj nograd.“ Hišni gospodar

je vsmiljeni Bog, kateri ima svoj nograd na zemlji, sv. cerkev namreč, ktera je se v paradizu brž pri vstvarjenji svetá začela in še obstala bo noter do zadnjega dne. Pravi se ji pa neh. kraljestvo, akoravno se le na tem revnem svetu znajde, ker ona je tako rekoč pred dvor nebeški alj predsvetišče božje, v ktero bodo presaje ni katerikoli tukaj na zemlji voljo božjo dopolnujejo kot pridni delavci Gospodovi. Ravno zavoljo tega se ji tudi pravi nograd, ker ona ima veliko podobnosti z nogradom. Jezus sam se imenuje vinsko trto, nas pa svoje mladike. Naj žlahnejši sad je vinskih gor, pa tudi naj več truda in dela, naj več skrbi nareja in naj več sovražnikov ima; kolikor mescev namreč, toliko nevarnost. Tako je tudi človeška duša naj dražji sad božji, pa tudi nar nevarnejši, ker toliko sovražnih moči na njo preži in jo vgonobiti skuša. Koliko krvavega truda je ona Jezusa stala, da bi jo zveličal! Pa tudi koliko prizadevanja je od tvoje lastne strani potreba, da svojo dušo srečno rešiš, nebeško vinsko mladiko rešiš preklenskega zalezovanja, mraza pohujšanja, greha in dosti drugih vidnih in nevidnih nevarščin. Glejte pa tudi, kako mora se nograd pridno obdelovati od mladega leta noter do pozne jeseni, zdaj kopati, zdaj obrezovati, zdaj vezati in kar je še več nogradskega dela, preden sladko grozdje prizori. Tako moraš tudi ti, človek! naprej naprej svoji duši kopati, t. j. svoj dušni stan premišljevat, pa tudi grešne izrastlike, slabe strasti obrezovati in se z božjo postavo vezati, da boš lep sad kršanskih čednost obredil. Ako pa tega ne storiš, te družega ne čaka, kakor ogenj, ravno kakor vinski les, ako grozdja ne stori, za nobeno rabo ni, ne da se iz njega kaj dela, ne tudi za gnoj, temuč le da se sožgè. Po pravici se torej sv. cerkev nogradu primerja, kterege obdelovalci smo mi, rozge pa naše duše, lastnik nogradov pa je Gospod. Od Njega je rečeno po preroku (Izaj. 5, 1. 2.): „Vinograd je imel moj ljubi vrh griča tolstega. Ogradil ga je in kamnje po njem pobral, obsadil ga je z žlahnimi trtami — in čakal, da bi grozdje rodil.“

2. V tota nograd božji poklicani smo vsi, kolikor nas je že živelo, še živi in živelo bo; to nas Jezus uči rekoč: „Kedar je pa delavce najel po denarji na dan, jih je poslal v svoj nograd.“ Ta den je človeško življenje, denar je pa nebeško plačilo; od obojega velja beseda Jobova (7, 1 - 3.); „Vojska je človekovo življenje na zemlji, in njegovi dnevi kakor najemnikov. Kakor hlapec hrepeni po senci, in kakor najemnik konca svojega dela težko čaka, tako tudi jes.“ — Kaj pa pomenjajo razni časi, o katerih je šel delavce najemat? „Na vse zgodaj“ to je prvi čas človeštva, od Adama noter do Noeta: Bog je svoje pametne stvari klical z močnim glasom, naj Mu služijo na zemeji, kakor angeli v nebesih: toda le malo jih, le pravični Abelnov rod je ta klic božji slišal, dokler je

večina ljudi v hudobijah vsa pogreznjena na zadnje v srditih valovih vesoljnega potopa zasluženi grob našla. Ob 3. uri — t. j. čas Noeta noter do Abrahamovega je zopet svoje povabilo ponovil, človeški rod se je pomnožil in je dolgo časa strašno kazen alj maščevanje božje v spominu imel, zavoljo tega pa tudi pravično živel, s sv. strahom in trepetom Bogu dolžno službo opravljal. Alj zopet je oslepljeni rod od prave steze odstopil, v malikovanje in druge spačenosti zabredel, tako da je drugokrat božjega sodnika primoral za šibo prijeti, kar se je zgodilo, kedar je Bog pregrešne mesta z ognjem spod neba pokončal. Ob tistem času je živel v deželi, ktera se je pozneje Judovska zvala, pravični Abraham, mož po volji božji; toda poklical ga je Bog zmed njegove malikovavske rodovine, naj bi se po njem pravo spoznanje božje na svetu ohrnilo. Od Abrahama noter do Mojzesa se šteje 3. doba človeštva alj 6. ura božjega klicanja; njemu je Bog obljubil, da od njega bo prišel Zveličar Adamu obljubljeni, po njem, t. j. Abrahamu se je Judovsko ljudstvo začelo, zmed katerega je božji blagoslov se razlil črez vse ljudi. 4. doba alj 9. ura je čas od Mojzesa noter do Jezusovega prihoda in 11. ura je čas od Jezusa noter do konca sveta, alj čas keršanstva, v katerem smo tudi mi tako srečni živeti. Tako se mora zastopiti, kar se bere v sv. evangelju (Mat. 20, 3. — 7. incl.). — Kakor pa od človeškega roda sploh to razno vabljenje velja, tako tudi od vsacega človeka posebej, ki ga vsmiljeni Oče nebeški vse njegove žive dni kliče in milo vabi v svojo službo. „Na vse zgodaj“ t. j. v otroških letih po pridnih pobožnih staršeh, ki ga v božjem strahu izrejšajo. „Ob 3. uri“ t. j. čas mladosti, ki je naj nevarnejši; zakaj mladost je norost pravi pregovor. Srečen mladenč, ki grešnemu mikanju in zapeljevanju uide in Bogu zvest ostane! On bode tudi Boga prijatelja našel na stare dni, ko bode že obnemagoval in ga bo celi svet zapuščal. Zato pa tudi sv. Duh opominja: „Spominjaj se svojega Stvarnika v dnevih svoje mladosti, preden pride čas britkosti, in se bližajo leta, od katerih porečeš: „Ne dopadajo mi.“ (Ecc. 12, 1.). Ob 3. uri t. j. v srednjih letih, kedar solnce življenja naj više stoji, kakor nas zopet sv. Duh uči: „Pot pravičnih je kakor svitla luč, nahaja in raste do polnega dne,“ (Preg. 4, 18.) t. j. pravični rastejo v spoznanji resnice, v pravičnosti, v notranjem miru in veselji do svoje dovršene popolnosti. „9. ura človeka“ t. j. kedar se že starati začne in mu solnce življenja zahaja, tudi takrat ga ljubi Bog kliče in velja od njega: „Gospod, ostani pri meni, zakaj dan se je nagnil in večer se dela.“ — Pa tudi ob 11. uri t. j. v sivi starosti alj tudi na smrtni postelji ni še zamujeno delo zveličanja, ktero gostokrat le za en trenutek

kakor za en sam las visi. Eden pobožen, zgrivan zdihljej, preden očesa za vselej zatisneš, in nebesa so tvoje. Ne rečem ti, zanašati se na tak čudež milosti božje, pa mogoče je. „Kedar se je pa večer storil, reče gospod vinograda svojemu hišniku: „Poklici delavce in daj jim plačilo in začni od poslednjih do prvih — — po denarji.“ (3, 8.—10.) Kaj ta večer pomenj, vsi veste. t. j. smrt, kedar nam bo mračno postalo pred očmi in bomo v hišo svoje večnosti šli. Takrat hoče vsmiljeni Bog vsem nam dati zasluženi denar plačila nebeškega po svojem hišniku Jezusu, ki nam je za sodnika postavljen, kakor sam pravi (Jan. 5, 22.): „Oče nikogar ne sodi, ampak je vso sodbo Sinu izročil.“ To pa se nam mora čudno zdeti, da po evanglskih besedah se z delitvijo plačila pri zadnjih začelo je in do prvih napredovalo in da so vsi enako po 1 denarji prišli, naj so si celi dan, alj le eno uro delali. Kaže nam to, da za vse izvoljene božje so ene nebesa pripravljene, ki jih bodo sprejeli; toda s tem se ne reče, kakor da ne bi bilo razločka med njimi. Jezus sam pravi: „V hiši mojega Očeta je veliko prebivališč“ (Jan. 14, 2.) in sv. Pavel pristavi: „(Kvr. 15, 41.)“ iz česar se vidi, da je vendar neb. plačilo razno po zasluženji vsacega. Veče ko je ljubezen tvoja do Boga, bližej Boga boš in več veselja vžival. Več ko si dobrega na zemlji storil, več pretrpel, več bo tvoje veličastvo, tvoja radost. In naj bi si tudi le za kaj malega neb. čast in zveličansko vživanje pomnožil, imaš se že srečnejšega šteti, ko da bi vse pozemeljske kraljestva si pridobil.

4. Da pa se je pri zadnjih začelo in pri prvih delavcih končalo, zdi se mi, se je zgodilo, da bi nihče ne obupal ali veselja ne zgubil, češ da mu nič ne hasne več Bogu zvesto služiti, ko je že toliko zlatega časa zapravlil in da mu ni več mogoče zamudo popraviti. Še ti je mogoče polno plačilo zadobiti: le primi za delo zveličanja, in zavupaj na vsegamogočno božjo pomoč in prebogato plačilo od Boga ti obljubljeno. Sv. Anton, sv. Pavel puščavnik, sv. Romuald in več družih svetnikov, kateri so čez 100 let Bogu služili, zdaj ravno tajiste nebesa vživljajo, kakor desni razbojnik, ki je le en par minut v Jezusa veroval in potem vmrl. Tudi se ti ni bati, da bi se enkrat kateri izvoljenih nad tvojo preobilno plačo spodtikal in ti jo oponašal, kakor evanglski delavci, od katerih se bere: „(Mat. V. 11, 12.)“ V nebesih je občna in popolna zadovoljnost; vsi si eden drugemu od srca privoščenjujejo in vsak po zmognosti povišuje srečo drugih. Nevošljivost se tamkaj ne najde, ona je le v pekli doma, od kodar se je tudi po hudičevi zvijači na svet pritepla in se zdaj več pregnati ne da. Oj kako grda je vendar ta pregreha. Po pravici jo hišni gospodar v današnjem sv. evanglju kara rekoč: (Mat. 13—15. inclus) Zares to nam kaže,

kako hudobna da je nevošljivost, dokler je Bog tako dober. Namesto da bi se veselili z drugimi, ako se jim dobro godi in jih ljubeznjivi Bog s svojimi darovi obsuva, nevošljivo serce se le v žalost potaplja in presrečnega brata pisano gleda. Kako hudobno! Pa tudi kako abotno! Dokler vsaka druga grešna strast vsaj nekaj veselja donaša, le nevošljivost samo britkost in otožnost rodi. Drugi se veselijo, le nevošljivec se natihoma gloda, pa vender bližnjemu še trohice vzeti ne more. Tako tedaj nima nobenega dobička pač pa veliko, veliko škodo, ker namreč si življenje greni, vrh tega pa še greh si nabaše, ki ga bode težko, težko nosil vse večne čase. Kaj je hudobnemu Kajnu hasnilo, da je nedolžnega brata Abeljna ubil. Ni našel več ne miru ne pokoja po svetu in zdaj ga ves svet zaničuje bratomorivca, ki ga je pekel zaslužen po požrl. Kako pa bo še le poslednji den nevošljivcem pri srcu, kedar bodo vidili tiste, ki jih zdaj oni zavidajo, na prvem mestu, sebe pa na zadnjem? Te med izvoljenimi, sami sebe pa med zavrženimi? Tega nas zagotavlja današnje sv. evangelje rekoč: „Posledni bojo prvi in prvi poslednji; zakaj veliko je poklicanih, pa malo izvoljenih.“ Oj, ljubi moji! „Prišlo jih bo na sodnji den veliko po Jezusovih besedah od solnčnega izhoda do zahoda in bodo v neb. kraljestvu z Abrahamom, Izakom in Jakopom pri mizi sedeli, domači otroci, (kristjani) pa bodo pahnjeni v zünajne temnice, kjer bo jok in škripanje z zobmi.“ (Mat. 8, 11. 12.)

S k l e p.

Da nas, otroke božjega kraljestva, taka nesreča zadela ne bo, oj bodimo pridni in zvesti delavci v nogradu Gospodovem, od katerih besede Jezusove veljajo: „Blagor tistemu hlapcu.“ (Mat. 24, 40.—47.) Gorje pa malopridnemu delavcu, kateremu je sledeče rečeno: „Gospod bo prišel ob dnevu, ko se ga...“ (Mat. 24, 50.—51.) Tega nas Bog varuj! Mi pa, ljubi moji! naj nas je Bog poklical v jutrnem zoru naših otroških let, alj ob 3. ure naše mladosti, alj ob 9. uri prihajajočih starih dni alj naj nas še le ob 11. uri naše smerti pokliče: „Danes, ako glas božji slišimo, ne otrpoimo svojih sre,“ ampak pokorni temu preveselemu glasu hodimo po potu, ki ga nam božja očetovska previdnost kaže, delajmo na tistem mestu, kamur smo od Boga postavljeni, z vso zvestobo in marljivostjo, da tudi enkrat, kedar hladni večer večnega počitka pride, zaslišimo glas Gospodov: Blagor tebi, dobri hlapec, ker si bil... Amen.

Pridiga za praznik sv. Janeza.

(Pridiga za sedajne okoljščine; gov. J. Šk.)

„Tema je prešla, in prava luč zdaj sveti“. I. Jan. 2, 8.

R a z l a g a.

(Konec.)

Ker je človeška pamet precej po storjenem grehu oslabela, potreba ji je bilo posebne luči, ktera bi jo spet razsvetila. Prišla je ta luč, in sicer iz nebes. Kristus sam nam jo je prinesel. Sv. vera je ta luč, ktera nam toliko dobrega stori za dušo in telo.

1. Sv. vera nam pomaga že k časni sreči.

Kako srečni so prebivalci tiste dežele, v kateri sv. vere luč lepo gori. Poglavar, ki je od te luči razsvitljen, bo svoje podložne kakor skerbni oče ljubil, in jih le srečne storiti iskal. On jih ne bo stiskal; ampak za njih pravice skrbel, enako ljubil bogate in revne, in se večkrat spominjal besed, ktere je sv. Duh že v stari zavezi govoril, rekoč: „Poslušajte kralji! Gospod vam je dal oblast, in mogočnost. Najviši, kateri bo vaše dela preiskoval, in vaše misli pregledoval. Zakaj če niste ko oskrbniki njegovega kraljestva prav sodili, postave pravice ne spolnovali, in po volji božji ne ravnali; prišel bo strahovitno in nanagloma nad vas; ker silno ojstra sodba se godi njim, ki so predpostavljeni“. — Kjer luč sv. vere lepo gori, tam bodo tudi vse gosposke pravične, ter se spominjale besed sv. Duha: „Glejte sodniki, kaj delate; zakaj vi ne sklepate človeške sodbe, ampak Gospodove; in karkoli sodite, na vas se bo povračevalo. Strah Gospodov bodi z vami, in delajte vse s skerbjo; zakaj pri Gospodu, našem Bogu ni krivice, tudi ne oziranja na osebe.“ — V deželi, v kateri je še prava, živa vera domá, bodo pa tudi podložni svojega poglavarja in predpostavljene spoštovali, spominjaje se besed sv. apostelna Pavla: „Vsak človek bodi viši oblasti podložen; ni namreč oblasti od drugod, kakor od Boga, ktere pa so, so od Boga postavljene. Kteri se tedaj oblasti ustavlja, ustavlja se božji volji. Kteri se pa ustavljajo, sami sebi pogubljenje nakopavajo.“ — V kateri deželi prava luč sv. vere gori, tam bodo ljudje v pravej keršanski ljubezni med seboj živeli, in večkrat pomislili na besede Jezusove: „Ljubi svojega bližnega, kakor samega sebe!“ Kratko: V katerem kraju sveta vera lepo cveti, tam je tudi pravi blagor domá, tam so ljudje mirni, zadovoljni in srečni.

Gorje pa deželi, iz ktere sv. vera zbeži! V takej deželi gre vse navskriž. Gospôda, ktere je brez sv. vere, stiska vbogega kmeta; in kateri služabniki Boga niso zvesti, tudi svojemu poglavarju ne bodo. Kmetič, ki je vero svojih očetov popustil, rad se povzdiguje

zoper Boga, zoper božje namestnike, in zoper deželsko gosposko. Dežela brez sv. vere je laterna brez luči. V taki deželi se stiskajo vbogi, udove in sirote, in so vsake sorte krivice na belem dnevu. Preženeš iz svoje hiše sv. vero, zbežala bo iz nje tudi pokorščina tvojih otrok, zbežala bo poštenost mladenčev in sramožljivost dekličev, zbežal bo pa tudi blagoslov božji. — Oh serce mora kristjana boleti, ako sliši ali bere, kam zaide človek, ki je sv. vero zapustil! V zgodovini je s kervavimi čerkami zapisano, kam so zašli v pretečenem stoletju Francozi, ki so sv. vero iz dežele pognali. Zato je pa tudi rekel Prnski kralj, Miroslov II., ko je vidil, da veliko ljudi po krivem prisega, svojemu ministru: „Glej, da spet vera v deželo pride!“ In to je bil luteranski kralj, in sam prav slabe vere. Ja ljubi moji! hočete prav nesrečni biti, tedaj le poslušajte in in vbogajte sladke sleparje, in potegnite ž njimi zoper sv. vero, — zoper sv. katoliško cerkev, Kristusovo nevesto! — Dostikrat se pritožujete, kako so naši posli in otroci nevbogljivi, kako se vam hudo godi, in kako ste bili že večkrat okradeni. Od kod neki pridejo te nesreče? Večidel iz pomanjkanja sv. vere. Ljudje nočejo živeti po naukih sv. vere in bolj, kakor duhovnikom, verjamejo tistim, ki jim duhovnika černijo, in si mislijo: „Če udarimo na pastirje, bodo se ovce same od sebe razkropile.“ Nekteri modrujejo: „Svet bo bolj moder, ako bodo duhovniki manj ž njim opraviti imeli.“ Apostel sv. Janez pa piše: „Otročiči! poslednja ura je; in kakor ste slišali, da antichrist pride, je tudi zdaj veliko antikristov,“ — krivih učenikov, — Kristusovih nasprotnikov. Naravnost vam rečem: Dokler bodo ljudje resnicam sv. vere nasproti ravnali, tako bomo zastoj boljših časov pričakovali; le obkladali bomo gojno rano, da jo za nekoliko časa zakrijemo, ali zaceliti prav je ne bomo mogli. Zatorej preljube ovčice Kristusove! deržite se zvesto sv. vere, saj le ta je po besedah sv. Janeza „prava luč, koja sveti, in človeštvu že na tem svetu blagor donaša. Pa naj bo zadosti od posvetnih dobrot, katerih ima za nas sv. vera; najte, da vam še povem: koliko dobrega sv. vera naši duši skazuje!“

2. Sv. vera nam daje, česar nam svet ne more dati.

Ona razsvitljuje naš um in našo pamet.

Oh, kako žalostno je bilo na svetu, dokler še ni Jezus sv. vere na svet prinesel. Tema nevere in strašnih krivic je pokrivala ves svet, dokler je svitla luč, Jezusova sv. vera ni pregnala. „Zavoljo tega je prišel Sin božji, da bi razdjal dela hudičeve.“ Zahvalimo se torej ljubemu Jezusu, da nam je luč sv. vere, na svet prinesel; ker: „Tema je prešla, in prava luč zdaj sveti.“ O sveta katoliška vera, kako si mi draga in ljuba! Ti si pregnala temo nevere in le v tebi nam prava luč sveti. O zlato sonce, ktero je Jezus Kristus na svet prinesel, razsvitluj našo pamet s svojimi

žarki, in kaži nam pot iz teme grešnega sveta v srečno deželo, v kateri se izvoljeni božji zdaj veselé!

Sv. vera je pa tudi naša naj večja tolažnica v tem življenju, žlahni balzam za žalostne serca.

Na svetu gre včasih vse narobe. Hudobni ljudje vživljajo dostikrat srečnih dni; pravični pa nimajo drugzega, kakor le terpljenje in solze. Vidimo tu in tam umirati očete in matere, ki imajo še majhnih otročičev. Vbogi otročiči prelivajo na njih grobu bridke solze, s katerimi pa svojega rajnega očeta, svoje dobre mame obuditi ne morejo. — Dostikrat nas velike nesreče skoraj tako revne storé, kakor pravičnega Joba, ki je na gnoju ležal, in si črve iz gnojnih turv kopal. — Pripodijo se po letu sivi oblaki, po nebu vre, se bliska in treska, kakor k sodnemu dnevnu, — toča se na zemljo vsiplje, in lepe polja, ktere ste s tolikim trudom obdelovali, vaše naj večje vpanje, so v kratkih minutah pokončane. — Pride spet ogenj, in v pepel spremeni vašo hišo, vaše poslopja. — Pridejo spet v deželo hude bolezni, žolt, slabe letine, draginja in druge nesreče, ktere zadenejo hudobne pa tudi nedolžne. Baram vas, preljubi: Kdo nas zamore v teh stiskah in revah tolažiti? Le edino sv. vera, ktera nas uči, da neskončno modri, vsemogočni in pravični Bog še nad nami živi, brez kterega volje tudi las raz glave ne pade. Sv. vera nam pové, da tukaj še ni kraj plačila, ampak v večnosti, kjer bo sleherni prejel po zasluženju. Sv. vera nam pravi, da nas Bog iz ljubezni tepe, ker nas hoče s terpljenjem vredne storiti obilnega plačila v nebesih. Ja, naj nas tudi revščina in nadloge na tem svetu končajo, sv. vera nam kaže v boljšo deželo, kjer bo veselja brez mere obilno. „Ne jo kaj,“ je rekel Jezus vbogi vdovi iz Naima; „ne jokajte!“ nam tudi sv. vera pravi, kader svoje ljube na pokopališče spremimo, „ne jokajte, vaši rajni spijo le. Bote jih enkrat spet vidili.“ Glejte, ljubi moji! dobrotljivo luč sv. vere. Kjer že svet nobene tolažbe za nas nima, zamore nam žalostno serce razveseliti le sv. vera.

In smo grešniki, in smo gnado božjo zapravili, ter tako v nevarnost prišli, večno se pogubiti, donaša nam spet sv. vera upanja in tolažbe. Sv. vera scer žuga grešniku z večnim pogubljenjem, in mu zmiraj na ušesa kliče Jezusove besede: „Če se ne spokorite, bote vsi poginili“; pa vendar tudi obeča tem, ki se prav spokorijo, odpušcanje in gnado, ter pravi: „Če hudobni pravo pokoro stori... naj živi, ja naj živi in ne umerje.“ Sv. vera nam kaže na sv. zakramente, ktere je Jezus k našemu zveličanju postavil. Ona nam kaže na spovednico, v kateri zamoremo svoje omadeževano dušo vnovič oprati, in jo nebeškemu Očetu dopadljivo storiti. Ako se spovemo svojih grehov, je zvest in pravičen, da nam odpusti naše

grebe in nas očisti vse hudobije." O sveta vera, naša naj večja tolažnica v življenju, pa tudi

3. na našo slednjo uro!

Enkrat umreti moramo vsi, „ker odločeno je ljudem enkrat umreti.“ Čez manj ali dalj časa pojdemo vsi za tistimi, ki so nekdanj pred nami bili. Ti boš morebiti po kratki bolezni umerl, — ti morebiti z naglo smertjo brez duhovnika, brez sv. zakramentov; ti pa vtegneš nekega dne zboleti, pa se v začetku bolezni ne boš veliko zmenil, ter si mislil: „E kaj bo to? Sem se malo prehladil, ali prevzdignil, bom si nekoliko rož sknuhal, ali se bolj toplo odel, ali pojdem maslice starega vina pit, pa mi bo boljše.“ Pa pri vsem tem tebi ni boljše, ampak vsak dan hujše. Začneš pošiljati do tega in onega zdravnika, pošiljaš tudi še k tistej ženski, od ktere pravijo, da kaj vé, in da je že tega in to ozdravila. Pa prijatelj! tebi nikakor noče boljše biti, in zdi se ti, kakor bi te pravični sodnik že na sodbo klical. Kdo te bo tolažil na tvojo slednjo uro? Morebiti posvetno blago? Ah že ne! Vse moraš popustiti, in ničesarja s seboj ne ponesesh. — Morebiti posvetno veselje? Oh kaj še! To ti le težko smert še težejo dela. Morebiti tvoji prijatelji in znanci? Ti bežijo zdaj od tebe, ali ti le prazne tolažbe dajejo, ktere tvojih bolečin ne polajšajo in kolesce smertne ure ustaviti ne morejo. Ljubi moj! poslušaj, kaj ti rečem: „Na tvoji smertni postelji te edino le sv. vera tolažiti zamore.“

Pa za to vero hudobni ni maral, zato pa na smertni postelji nobene prave tolažbe nima. Nesrečnež preklinja uro svojega rojstva, in umerje hitro, brez pokore, se pogrezne v peklenški brezen; terpi dolgo, je ves nevoljen, ker mu manjka tiste tolažbe, ktero mu le prava vera dati zamore. Boji se stopiti pred pravičnega sodnika, in serce se mu trese, kakor bi že vidil, kako se za njega pekel odpira, kakor bi že vidil, pogubljene duhove, kako grejo po njegovo dušo. Ha! le norčujte se plesnivi grešniki in grešnice, le zaničujte sv. vero, in preklinjajte tiste, ki vam sv. vero oznanujejo! Pride ura, da bote svojo slepoto spoznali, da bote v večnosti bridko zdihovali, in z vročimi solzami svoje hudobije omivali, pa jih nikdar omili, in tudi ne pogasili strašnega ognja, ki vse nesporokorjene grešnike in terdovratne grešnice unkraj groba čaka!

Kako vse boljše se godi ob smertni uri kristjanu, ki je sv. vero rajše imel, kakor vse posvetne reči; pa tudi lepo po njenih naukih živel. Ga Gospod nagloma zakliče, ne godi se mu huda, ker se je za smrt vedno pripravljaj. Mora dolge bolezni terpeti, je ves poterpežljiv, ker se spominja Jezusovih besedi: „Ako hoče kdo za menoj priti, naj zataji samega sebe, naj vzame svoj križ in naj hodi za menoj!“ Serce mu je polno nebeške tolažbe, ker že vidi nebеса odperte, kakor nekdanj sv. Štefan, vidi Jezusa stati ob

desnici božji, ki ga bo skoraj v boljše življenje zaklical. Scer se tudi pravični ob smertni uri spominja grehov, ktere je iz človeške slabosti storil; pa že se je teh grehov tudi spokoril, jih kakor svoje dni David s solzami omival, in si z dobrimi deli ključev do nebeških vrat priskerbel. O s kolikim zaupanjem zamore tak kristjan na slednjo uro reči: „Hvala tebi, večni Bog, da se nisem po naukih tega sveta, temveč le po naukih sv. vere ravnal! O kako srečen in vesel sem, ker pridem skoraj k tebi, moj Jezus, k tebi nebeška kraljica; k tebi sv. Janez, k tebi moj patron, k tebi moj angele varh; Srečno svet, in vse, kar je na svetu, srečno! Grem k Očetu.“ — „Čast Bogu na visokosti!“

K o n e c.

O sveta vera, ti si res naša naj večja dobrotnica; ker nam pripravljaš že na tem svetu srečne dneve, razsvitljuješ naš um in našo pamet, deliš žalostnim srcem nebeške tolažbe, in nam ob smertni uri kot naj večja prijateljica na strani stojiš! — O sveta, ti edino prava luč od naše zibeli do hladnega groba, svitla luč skozi smertne vrata v neznano večnost! Za teboj hočem vedno hoditi.

Ja predragi poslušavci moji! preteklo je na sveti večer že 1871 let, kar je Jezus Kristus prinesel sv. vero na svet. Angelci so Bogu čast in hvalo zato prepevali, in na zemlji mir ljudem voščili, ker so dobro vedli, da le po sveti veri bodo ljudje pravi mir in pravo srečo zadobili; preteklo je že osemnajst sto let, kar je sv. Janez Judom in nevernikom luč sv. vere prižigal; preteklo je že čez tavižent let, od kar imajo Slovenci luč sv. vere. ljudi naj večo dobrotnico. Te svete vere so se naši spredniki zvesto držali. Tega nas prepričajo cerkve, ktere so s tolikim trudom postavljali, križi, kteri so pri potih in na pokopališčih oskerbovali. Bili so pa tudi v tej svi veri srečni, in bolj zadovoljni, kakor so sedaj tisti, kterim luč sv. vere ngasuje.

Tudi mi preljubi kristjani! ne bomo verjeli zapeljivcem, ki se sv. veri posmehujejo, in njene oznanovalce černijo; temveč zvesto se hočemo držati te svitle luči, jo čisto ohraniti in po njenih naukih živeti, pa tudi rajše kerv preliti, kakor to naj večo dobrotnico zgubiti. „In zdaj otročiči! nam piše sv. Janez, otročiči! ostanite v njem (v Bogu po pravi in stanovitni veri,) da bomo imeli zaupanje, ko se prikaže, in ne bomo osramoteni ob njegovem prihodu.“ Amen

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Č. g. Einšpieler Jan. je dobil faro Grabštanj in č. g. Centrih Franc faro Visoka Breznica. Č. g. Fröschl Jož. gre za provizorja v Gorico in č. g. Rajner Jan. za provizorja k sv. Urhu blizu Terga. Č. g. Hubert žl. Gallenstein pride za kaplana v St. Vid, Pulaj Jož. v Požarnico in Pajer Greg. na Bistrico pri St. Paternijanu.

Ljubljanska škofija. Č. g. Bartol Balt. je dobil faro v Dolenji vasi, č. g. Vindišar Mih. faro Mokronog.

Lavantinska škofija. Prestavljena sta čč. gg. Plaskan V. v Fram in Lapuh Mart. v Rogatec.

Goriška nadškofija. V. č. g. Jož. Grusovin, duh. vodja in spovednik čč. gg. Uršulinaric, je postal papežev kamernik z naslovom „monsignore“ v. č. g. Fr. Zangerle, župnik v Marijanu; č. g. Iv. Traversa gre v Teržič; č. g. Val. Brezavsčik, duh. pomočnik in učitelj v Št. Peter pri Soči. Č. g. Ant. Franzot ostane v Kaprivi. Č. g. Vinc. de Savorgnani gre v Ajelo; č. g. Tomaž Ruter je postal kapl. v Šempasu; č. g. Ant. Concion pa kateket glavne šole v Gradiški. — V pokoj sta šla čč. gg.: župnik Iv. Falzari, in vikarij Ant. Lumbar. — Umerl je č. g. Iv. Hoban, vikarij na Ternovem. R. I. P.!

Terziška škofija. Nasledni čč. gg. duhovniki so prestavljeni: Fr. Martina, bivši kaplan pri sv. Kirinu in šolsk. učenik v Žiminu, pride za kaplana pri sv. Basu v Kopru; Dominik Vidali, novoposveč. v Otok (Isola) za duhovn. pomoč., od tam gre Jan. Posega za duh. pomoč. v Pertlje (Portole), od onod Jan. Mahnič v Buzet, od koder pride Blaž Glavina za duh. pomočnika v bolnišnico v Terst, v tukajšno bolnišnico je tudi postavljen Jan. Venchiarutti, novoposveč. za začasnega pomočnika: č. g. Eduard Grosman, bivši duh. pomoč. pri Materi Božji na Gori (Monte) ide v Truške za duh. pomoč., od tam Mat. Markič v Buzet; č. g. Jož. Sancin, bivši kaplan v Plavii gre za kapl. v Ricmanje, na njega mesto penzionist Ant. Bonanno. Umerl je Jernej Costanzo v Otoku. R. I. P.

Vabilo v družbo sv. Mohora za leto 1872.

S prihodnjim letom nastopi družba sv. Mohora svoj dvanajsti tečaj. Kako obilno, zares čudovito je Bog blagoslovil dosedajno družbino delovanje, priča sijajno zgodovina minulih ednajstih let. Seme, ki so ga položili l. 1860 domoljubni možje v slovensko zemljo, pognalo je čvrsto, kajti družbo sv. Mohora vidimo danes razcvetno v krasno drevo, katero leto za letom nam lepšega sadu rodi. Družba sv. Mohora je postala slovenskemu narodu občna učilnica. Ustanovljena leta 1860 je izdala dosedaj 61 knjig, ki obsegajo 530 tiskanih pol. Med knjigami nahajamo 12 duhovskih, 9 zgodovinskih, 6 gospodarskih, 5 prirodopisnih, 18 kratkočasnih, pripovednih in podučnih ter 11 koledarčkov. Pa samo število natisnjenih bukev ne odloči, temveč še le ono število, v katerem si najdejo posamne knjige pot med ljudstvo. Najizverstniša knjiga ni še nikakor spolnila svojega namena, ako je le v tisku zagledala beli dan; glavna potreba je, da se razširi v tistih krogih, za ktere je namenjena. Ravno v tem oziru razodeva družba sv. Mohora velikansko moč, ki si jo je pridobila med prostim ljudstvom. Pervo leto se je vpisalo 1116 udov, vsak je prejel 3 knjige; tedaj je prišlo 3348 iztisov med ljudstvo. Letos pa šteje 17.395 družbenikov, vsak pa je prejel za mali donesek enega goldinarja šest bukev, ki obsegajo blizu 70 tiskanih pol. V 104.328 iztisih romajo tedaj letošnje družbine knjige po vseh slovenskih pokrajinah in Slovence podučujejo, osrečujejo in povzdigujejo. Gotovo, kdor ima serce za svoj narod in želi njegovo pravo srečo in blagostanje, vsacega mora razveseliti, ako vidi, kako krepko se razširja ta družba od leta do leta po vsem Slovenskem, med vsemi stanovi slovenskega naroda.

Ako pogledamo ogromno število družbenikov sv. Mohora, mislimi bi skoraj, da to velikansko število obsega gotovo vse, kar jih le med Slovence brati zna, da ni mogoče tega števila, posebno pri naših okoljščinah, mnogo prekoračiti, na kratko rečeno, da je družba sedaj blizu svojega verhunca. Temu pa ni nikakor tako. Pregledujmo koledarčkov imenik bolj natančno, koliko dekanij najdemo v njem, ki bi lahko po dva in trikrat več družbenikov štele, koliko je slov. vasí in far, ki še enega uda nimajo, koliko je Slovencev in Slovenk, ki še niso pribiteli v kolo udov in podpornikov družbe sv. Mohora. Število družbinih udov, čeravno je ogromno, vendar ni še doraslo tako, da bi se pomnožiti več ne dalo; gotovo pridobimo še na tisoče novih družbenikov, ako le hočemo in nismo leni. Zato, premili rojaci in posebno Vi narodujaci, ki gorite za dušni in telesni napredek Slovencev, Vas družbini odbor zopet vljudno vabi na delo ter Vas priserčno prosi, bodite tudi v prihodnje družbi sv. Mohora s svojo veljavno besedo v pomoč

in podporo; ne utrudite se, bratovščino priporočevati, kjerkoli se Vam lepa priložnost ponuja. Kolikor več novih udov pristopi, toliko lažje bode družba rešila svojo žlahtno nalogo, toliko več bo mogla dobrih in podučnih knjig dajati na svitlo; toliko lažje bo skerbela, da se pošteno obnašanje, pobožni in kerščanski duh ovaruje in uterduje med slovenskim narodom in da se po tej poti prosto slovensko ljudstvo povzdiguje na čedalje višjo stopinjo prave omike, ki je podlaga časnega blagostanja in večne sreče.

Družbine knjige se bodo tiskale v 19—20.000 iztisih. Nadaljevala se bosta prihodnje leto gotovo: „Življenje svetnikov in svetnic božjih“, VII. snopič s podobami, in „Kristusovo življenje in smert“ 4. snopič; namenjeno je daleč udom važno narodno gospodarsko delo: „Denar in kupčija“ in „blago in obertnija“, spisal F. Kočever; — ktere druge knjige da še pridejo na versto, bode se pozneje določilo in razglasilo. Koledarju bode, kakor letos, priljan popolni imenik družnikov. Ako Bog da srečo, razveselil bo odbor že prihodnje leto družbenike s knjigami, tiskanimi v lastnej družbinej tiskarnici, ktera se ravnokar ureduje.

Pri oglaševanju naj se blagovoljno pomni sledeče:

1. Ker so pri tolikem številu družnikov opravila že preobilna in premnogoverstna, ter tudi tiskarnica „Imenika“ v enem mesecu ne more natisniti, zato naj se prične nabira družnikov za prihodnje leto koj po prejetih letošnjih bukvah; v ta namen smo poslali čč. gg. dekanjskim in nekterim farnim predstojnikom po 1—6 vpisovanskih pol z letošnjimi bukvami, da je blagovoljno razdelijo med tiste farne predstojnike, za ktere so letos bukve dobili. Na čelu vpisovanskih pol, lepo prosimo, naj se natančno število udov, dekanija in zadnja pošta zaznamuje, na koncu pa naj se ne zabi pristaviti, koliko denarja je priloženega in koliko je starih, koliko novih udov.

2. Nabira za prihodnje leto **se sklene z zadnjim dnevom meseca marca 1872** in se pošlje družbi **vsaj do 10. aprila**, da more tajuik vse o pravem času v red djati. Kdor se **pozneje** oglasi, ta se ne more šteti za uda in dobi za poslani denar samo toliko bukev, kakor po bukvarnicah.

3. **Letnina za vsako** posamezno osebo ali ustanovo iznaša **1 gold., dosmertnina** za posamezne osebe, kakor tudi za farne in šolske bukvarnice (hiše ali cele družine se ne sprejemajo več za dosmertne ude) **15 glđ.** na enkrat, ali po **8 glđ.** dvakrat v teku enega leta. Na oglasila brez denarja se ne more ozir jemati.

4. Kdor pervikrat v družbo stopi, naj pové, da je nov ud; vsakdo pa naj naznani verh svojega stanovanja tudi faro in dekanijo, pod ktero spada, s poslednjo pošto vred. Imena naj se zapišejo, kolikor ej mogoče, razločno, iz vsake fare in udje enega in istega stanú zapored,

da imenik ne bode preobširen in predrag. Tudi dosmertni udje naj se vsako leto zapišejo, da se njih ime pri tolikej množici ne spregleda.

5. Bukve naj se sprejemajo, kolikor mogoče, po čast dekanijskih in farnih predstojnikih. Voznino za bukve mora pa vsaki ud sam plačati čast. gosp. dekanijskemu ali farnemu predstojniku.

Bukve naravnost po pošti naj prejemajo samo tisti družniki, ki jih po gori omenjeni poti prejeti ne morejo; priplačajo naj ti pa letnini še 15 kr. za razne stroške, ki je taka pošiljatev družbi prizadene.

6. Kdor izmed novih udov želi s knjigami prihodnjega leta prejeti tudi kak snopič „Življenja svetnikov“ ali „Kristusovega življenja“, ta naj pošlje z letnino vred za vsak snopič Življenja svetnikov po 50 kr., za vsak snopič Kristusovega življenja pa 40 kr. Sicer pa se morejo vse te knjige po nekaj višej ceni po knjigarnicah dobiti, kdor noče čakati nove razpošiljave družbinih bukev.

7. Priporočamo prav lepo tudi nabiro za Janežičevo ustanovitev.

V Celovcu 10. julija 1871.

Za družbin odbor:

Dr. Val. Müller, vodja.

Lambert Einspieler, tajnik.

Dotatek: Za škofije: Teržaško, Goriško, Ljubljansko in Lavantisko veže in razpošilja letošnje družbine knjige g. Eduard H o h n, bukvovezar v Ljubljani. Prav žal nam je, da nekteri družniki še novembra niso dobili knjig družbe sv. Mohora za l. 1872. Še vsak dan nam dobajajo pritožbe. Prihodnje leto ne bo več taka; kajti vezalo in razpošiljalo se bode vse v Celovcu v pričo družbinega odbora in pojde gotovo vse lepo po redu.

Vabilo

na naročbo „Slovenskega Prijatla“.

„**Slov. Prijatelj**“ stopi prihodnje leto v svoje eden dvajseto leto. Res lepa starost, tim lepša, ko se kdo postara v časti in hvali. „**Slov. Prijatelj**“ si bo tudi prihodnje leto na vso moč prizadeval, vstreči ljubim svojim naročnikom na vse strani. Donašal bode:

- a. **pridige** od različnih gg. sodelavcev za vse nedelje in zapovedane praznike;
- b. **pridige** od našemu narodu bolj znanih svetnikov božjih;
- c. **pridige** za različne priložnosti duhovne delavnosti;
- d. **keršanske nauke**, ki se močno hvalijo po celem Slovenskem, in
- e. **Duhovske zadeve** vseh slovenskih škofij.

Celih keršanskih naukov ne moremo več poslati novim naročnikom; prvo poglavje od „vere“ nam je že poteklo. Kdor pa hoče kerš nauke o „npanji, ljubezni, in sv. zakramentih“ imeti, temu dajemo vse tri zvezke to je: 161 tiskanih pol, od upanja 13, od ljubezni 68 in od sv. zakramentov 80, vkup 161 tiskanih pol za šest goldinarjev.

Na dolgu imamo pri gg. naročnikih tirjati veliko veliko. Vemo, da je terda za denar; pa tudi nam se ne godi lehka, ker moramo o novem letu svoje visoke račune natanjko poravnati. Vsak delavec je svojega plačila vreden.

Zatorej lepo prosimo, da se naročnina vsaj do konca tega leta pošlje in tudi stari dolg od dotičnih gg. naročnikov poravna. Z Bogom!

Slednjič naznanjamo, da mi nobenega nadpisa ne premeňjamo; naj se nam toraj vsaka prememba v nadpisu pismeno naznanja; le tako mi ne terpimo škode, čč. gg. naročniki pa dobivajo vse številke poredoma. Take naznanila v odpertem listu so poštnine proste.

„**Slov. Prijatelj**“ velja na leto 4 glđ. 30 kr.

V Celovcu 11. novembra 1871.

Vredništvo.

